

Stratégia rozvoja cestovného ruchu mikroregiónov Strážnicka a Skalicka

Bc. Ondrej Rác

Diplomová práca
2013

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE (PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Ondřej Rác
Osobní číslo: M11538
Studijní program: N6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: Veřejná správa a regionální rozvoj
Forma studia: kombinovaná

Téma práce: Strategie rozvoje cestovního ruchu mikroregionů
Strážnicka a Skalicka

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Vymezte základní teoretické koncepty vztahované k problematice cestovního ruchu.
- Vysvětlete výhody přeshraniční spolupráce aktérů v oblasti cestovního ruchu.

II. Praktická část

- Analyzujte předpoklady cestovního ruchu mikroregionů Strážnicka a Skalicka.
- Zhodnoťte vztahy aktérů cestovního ruchu mikroregionů Strážnicka a Skalicka.
- Navrhněte opatření a projekty rozvoje cestovního ruchu mikroregionů Strážnicka a Skalicka.

Závěr

Rozsah diplomové práce: cca 70
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

BLAŽEK, Jiří a David UHLÍŘ. Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, implikace. 2. vyd. Praha: Karolinum, 2011, 342 s. ISBN 978-80-246-1974-3.

VAŠKO, Martin. Cestovní ruch a regionální rozvoj. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2002, 95 s. ISBN 802-450-445-6.

WOKOUN, René et al. Regionální rozvoj: východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování. 1. vyd. Praha: Linde, 2008, 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0.

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Jiří Novosák, Ph.D.
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání diplomové práce: 3. února 2013
Termín odevzdání diplomové práce: 2. května 2013

Ve Zlíně dne 3. února 2013

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

RNDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování studentských prací:

(1) Vysoká škola nejpozději zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výřezů obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, která spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být již napsány při pracovních ústředních konáních obhajoby zveřejněny k nahlédnutí veřejnosti v místě určení určeném předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý se může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnožování.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezahrnuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, u něhož nikdo ze členů předměta nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo zpracoval zákon nebo studiem ke správně školních nebo studijních povinnostem vyplývajících z jeho právního stavu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školské dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají na obvyklých podmínkách právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpovídá-li autor školního díla užití zvolením bez náležité důvody, mohou se tyto osoby domáhat náhrady obyčejného zprůmyslového díla v rozsahu § 35 odst. 3 autorského zákona.

- podle § 60¹ odst. 2 a 3 mohou užit své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou/diplomovou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 2.5. 2015

¹ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o ochraně některých dalších (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Škola/dílo.

(2) Nemá-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo a/či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s odpovědností školy nebo školníka či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školník či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výjímky jím dosaženého v souvislosti s užíváním díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přiměřeně k její výši vyloučí dosaženého školou nebo školníkem či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Cestovný ruch je často označovaný ako jedno z najrozvinutejších odvetví v českej, slovenskej i svetovej ekonomike. Táto práca sa zaoberá problematikou rozvoja cezhraničného cestovného ruchu mikroregiónov Skalicka a Strážnicka. Cestovný ruch týchto dvoch mikroregiónov má významné predpoklady v miestnom folklóre, a jednak v tradícií miestneho vína. Práve tieto predpoklady napomáhajú vytvárať vlastný spoločný produkt cestovného ruchu, ale i špecifickú image územia. Problematika sietí v súčasnosti predstavuje módní koncept štúdia problematiky cestovného ruchu. Spolupráca aktérov na modelovom území pri tvorbe jednotného produktu má potenciál priniesť všetkým aktérom siete množstvo výhod.

Klíčová slova: cestovný ruch, predpoklady cestovného ruchu, víno, folklór, SWOT analýza

ABSTRACT

Tourism is often labelled as a sector with a huge development potencia in czech, slovak and world economic. This thesis deals with the issue of tourist and its possible future development in the micoregions Strážnicko and Skalicko. Conditions for tourism this two microregions have important eligibilities in local folklore and in tradiciones local sorts of wine. Especially this aspects could help make image of own products of tourist traffic, but specially image of region too. Expresion of problematic nettings in cooperation introduce alamode concept of study tourist traffic's doubtful. Cooperation abonents in region in act of uniformity in the product can give to all abonents a lot of benefits.

Keywords: tourism, conditions for tourism, wine, folklore, SWOT analysis

Ďakujem týmto pánovi Mgr. Jiřímu Novosákovi, Ph.D za odborné vedenie, podnetné rady a ochotnú spoluprácu pri tvorbe mojej diplovej práce.

Prehlasujem, že odovzdaná verzia diplomovej práce a elektronická verzia nahratá do IS/STAG sú totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 ZÁKLADNÉ KONCEPTY PROBLEMATIKY CESTOVNÉHO RUCHU.....	13
1.1 PREDPOKLADY CESTOVNÉHO RUCHU.....	17
1.2 DRUHY A FORMY CESTOVNÉHO RUCHU	20
2 VÝHODY CEZHRANIČNEJ SPOLUPRÁCE AKTÉROV V OBLASTI CESTOVNÉHO RUCHU	23
2.1 OPERAČNÝ PROGRAM CEZHRANIČNEJ SPOLUPRÁCE 2007-2013	23
2.1.1 Prioritná os I – Podpora sociokultúrneho a hospodárskeho rozvoja cezhraničného regiónu a spolupráce.....	24
2.1.2 Prioritná osa II – Rozvoj dostupnosti cezhraničného územia a životného prostredia.....	25
2.1.3 Prioritná os III – Technická pomoc	26
2.2 PARTNERSTVO V CESTOVNOM RUCHU	26
2.2.1 Partnerstvo s občanmi	27
2.2.2 Partnerstvo medzi občanom a verejnou správou.....	27
2.2.3 Partnerstvo medzi podnikateľmi a verejnou správou.....	28
2.2.4 Partnerstvo v rámci regiónu	28
II PRAKTICKÁ ČÁST	30
3 MIKROREGIÓN STRÁŽNICKO.....	31
3.1 PRÍRODNÉ PREDPOKLADY CESTOVNÉHO RUCHU	32
3.2 KULTÚRNO-HISTORICKÉ A SPOLOČENSKÉ PREDPOKLADY CESTOVNÉHO RUCHU	34
3.3 REALIZAČNÉ PREDPOKLADY CESTOVNÉHO RUCHU	36
4 MIKROREGIÓN SKALICKO.....	39
4.1 PRÍRODNÉ PREDPOKLADY CESTOVNÉHO RUCHU	41
4.2 KULTÚRNO-HISTORICKÉ A SPOLOČENSKÉ PREDPOKLADY CESTOVNÉHO RUCHU.....	43
4.3 REALIZAČNÉ PREDPOKLADY CESTOVNÉHO RUCHU	46
5 ZHODNOTENIE VZŤAHOV AKTÉROV CESTOVNÉHO RUCHU MIKROREGIÓNOV STRÁŽNICKA A SKALICKA.....	49
6 SWOT ANALÝZA	52
6.1 SILNÉ STRÁNKY	52
6.1.1 Prírodné predpoklady cestovného ruchu:	52
6.1.2 Kultúrno-historické a spoločenské predpoklady cestovného ruchu:	52
6.1.3 Realizačné predpoklady cestovného ruchu:	53
6.2 SLABÉ STRÁNKY	53
6.2.1 Prírodné predpoklady cestovného ruchu:	53

6.2.2	Kultúrno-historické a spoločenské predpoklady cestovného ruchu:	53
6.2.3	Realizačné predpoklady cestovného ruchu:	53
6.3	PRÍLEŽITOSTI	54
6.3.1	Prírodné predpoklady cestovného ruchu:	54
6.3.2	Kultúrno-historické a spoločenské predpoklady cestovného ruchu:	54
6.3.3	Realizačné predpoklady cestovného ruchu:	55
6.4	OHROZENIE	55
6.4.1	Prírodné predpoklady cestovného ruchu:	55
6.4.2	Kultúrno-historické a spoločenské predpoklady cestovného ruchu:	56
6.4.3	Realizačné predpoklady cestovného ruchu:	56
7	STRATÉGIA ROZVOJA CESTOVNÉHO RUCHU MIKROREGIÓNOV SKALICKA A STRÁŽNICKA	57
7.1	STANOVENIE VÍZIE A STRATEGICKÝCH CIEĽOV	58
7.2	STRATEGICKÝ CIEĽ 1 - VYTVORIŤ DOSTATOČNÉ A KVALITNÉ KAPACITY PRE VYUŽITIE ATRAKTIVÍT MIKROREGIÓNOV BUDOVANÍM, MODERNIZÁCIOU A ÚDRŽBOU ZÁKLADNEJ A DOPROVODNEJ INFRAŠTRUKTÚRY CESTOVNÉHO RUCHU	58
7.2.1	Opatrenie 1.1 - Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia základnej infraštruktúry cestovného ruchu – ubytovacích a stravovacích zariadení	59
7.2.2	Opatrenie 1.2 - Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia doprovodnej infraštruktúry cestovného ruchu – športovo-rekreačné zariadenia.....	60
7.2.3	Opatrenie 1.2.1 Infraštruktúra pre vodnú turistiku a rekreačnú plavbu	61
7.2.4	Opatrenie 1.2.2 Infraštruktúra pre vinársku turistiku	63
7.2.5	Opatrenie 1.2.3 Voľnočasová športová infraštruktúra využiteľná pre cestovný ruch.....	64
7.2.6	Opatrenie 1.3 - Vytváranie kvalitného prostredia pre kultúrny a poznávací cestovný ruch	65
7.2.7	Opatrenie 1.4 – Využitie kultúrnych akcií, regionálnych tradícií a miestnych výrobkov pre podporu cestovného ruchu.....	67
7.3	STRATEGICKÝ CIEĽ 2- POSILŇOVANIE MOMENTÁLNEJ PONUKY PRODUKTOV CESTOVNÉHO RUCHU A JEJ ROZŠIROVANIE ZAMERAŤ NA ZÁŽITKOVÚ TURISTIKU A VYVÁŽENIE SEZÓNNYCH A MINOSEZÓNNYCH AKTIVÍT.....	68
7.3.1	Opatrenie 2.1 - Tvorba špecifických produktov cestovného ruchu spoločných pre oba mikroregióny Skalicko a Strážnicko	68
7.4	STRATEGICKÝ CIEĽ 3- PROFESIONALIZÁCIA RIADENIA SPOLOČNÉHO CESTOVNÉHO RUCHU MIKROREGIÓNOV SKALICKA A STRÁŽNICKA PROSTREDNÍCTVOM SUBJETKOV ZAIŠŤUJÚCICH SPOLOČNÝ MARKETING, KOORDINÁCIU A ZASTREŠENIE SPOLOČNÉHO INFORMAČNÉHO SYSTÉMU	70
7.4.1	Opatrenie 3.1 - Skvalitnenie informácií pre prípravu a realizáciu spoločných produktov cestovného ruchu	70
7.4.2	Opatrenie 3.2 - Spoločná propagácia turistickej ponuky na cezhraničnej úrovni mikroregiónov Skalicka a Strážnicka	71

7.5	STRATEGICKÝ CIEĽ 4 - PODPORA, ROZVOJ A UPEVŇOVANIE MIESTNYCH, REGIONÁLNYCH A HLAVNE CEZHRANIČNÝCH PARTNERSTIEV A SIETÍ CESTOVNOÉHO RUCHU.....	73
7.5.1	Opatrenie 4.1 - Funkčné a efektívne partnerstvo ako princíp rozvoja turistickej ponuky spoločných produktov v rámci mikroregiónov Skalicka a Strážnicka	73
7.5.2	Opatrenie 4.2 - Skvalitňovanie služieb v zariadeniach cestovného ruchu.....	74
8	KATALÓG PROJEKTOV.....	76
8.1	PROJEKT Č.1: INTERAKTÍVNE TABULE V MIKROREGIÓNOCH SKALICKA A STRÁŽNICKA.....	76
8.2	PROJEKT Č.2: SPOLOČNÝ KALENDÁR KULTÚRNYCH, ŠPORTOVÝCH A SPOLOČENSKÝCH AKCIÍ MIKROREGIÓNOV SKALICKA A STRÁŽNICKA	78
8.3	PROJEKT Č.3: TURISTICKÉ VYUŽITIE POTENCIÁLU VINÁRSTVA MIKROREGIÓNOV SKALICKA A STRÁŽNICKA.....	79
	ZÁVER	81
	ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	83
	ZOZNAM POUŽITÝCH SYMBOLOV A SKRATIEK.....	85
	ZOZNAM GRAFOV	86
	ZOZNAM TABULIEK	87
	ZOZNAM PRÍLOH.....	88

ÚVOD

Cestovný ruch patří k najrozvinutejším a najdynamickejším odvetviám v českej, slovenskej i svetovej ekonomike. Cestovný ruch ako ekonomicko-hospodárske odvetvie vďaka mnohooborovosti a silnému multiplikačnému efektu na iné oblasti ovplyvňuje ekonomický, sociálny a hospodársky rozvoj na republikovej a regionálnej úrovni. Taktiež slúži ako nástroj pre vzdelávanie, kultúrnu výchovu jedinca, odpočinok a účelné využitie voľného času.

Česko-slovenská cezhraničná oblasť má vysoký potenciál, vďaka svojej blízkosti a podobným podmienkam, pre rozvoj sociokultúrnej a hospodárkej spolupráce, životného prostredia a veľmi dobré podmienky pre rozvoj spoločného cestovného ruchu a s tým súvisiacou infraštruktúrou.

Výskumný problém tejto diplomovej práce je založený na rastúcom význame, ktorý je prikladaný sieťam aktérov cestovného ruchu cezhraničnej spolupráci medzi Českou republikou a Slovenskom, kde reprezentantami aktérov sú obce a mestá spriateľených mikroregiónov Strážnicka a Skalicka. Hlavným cieľom je teda zhodnotiť súčasný stav procesu sieťovania obcí v rámci mikroregiónov, vypracovanie spoločnej stratégie cestovného ruchu a navrhnutie možnosti ďalšieho rozvoja cestovného ruchu v modelovej oblasti. Stanovený cieľ bude dosiahnutý pomocou analýzy predpokladov a potenciálu cestovného ruchu, s ohľadom na charakter skúmanej problematiky bol kladený dôraz na kvalitatívne prístupy na báze štrukturovaných rozhovorov. Výsledkom bude vytypovanie a posúdenie väzieb aktérov cestovného ruchu. Následne zo získaných informácií navrhnutie ďalšej možnosti rozvoja cestovného ruchu v modelovom území.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ZÁKLADNÉ KONCEPTY PROBLEMATIKY CESTOVNÉHO RUCHU

Cestovný ruch je jeden z najdôležitejších faktorov rozvoja regionálnych celkov, národných a svetových ekonomík. Pre mnohooborovosť cestovného ruchu ho nie je možné pomenovať jednotnou definíciou. Jednou z najčastejších definícií cestovného ruchu je uvádzaná definícia Svetovej organizácie cestovného ruchu UNWTO, prijatá v Ottave v r. 1991. „Cestovný ruch predstavuje činnosť ľudí, spočívajúci v cestovaní a pobyte v mieste mimo ich obvyklého pobytu na dobu kratšiu jedného súvislého roku za účelom využitia voľného času, obchodu a inými účelmi. Osoba nesmie byť odmeňovaná zo zdrojov navštíveného miesta“ (Toušek, Kunc a Vystoupil, 2008, s. 303).

Kopšo, Baxa a Gúčík (1979, s. 18) definovali cestovný ruch ako formu uspokojenia potrieb reprodukcie fyzických, duševných síl človeka, ku ktorému dochádza mimo bežné prostredie a vo voľnom čase.

O cestovnom ruchu môžeme hovoriť ako o jednom z najväčších a najrýchlejšie sa rozvíjajúcich odvetví sveta s cieľom spríjemnenia občanom cestovanie, či už rekreačného či poznávacieho druhu. Hlavným subjektom je cestujúci občan. K uspokojeniu jeho prianí a potrieb sa vytvoril veľký počet druhov profesií a profesných podnikateľských subjektov. Veľkoodborovosť cestovného ruchu tak vo svojich ekonomických súvislostiach prináša značný multiplikačný efekt. (Využitie kultúrnych a prírodných pamiatok pre cestovný ruch, 2007, MMR ČR, s.10)

Pásková (2009, s.20-22) ďalej rozvíja definíciu o ďalšie 4 odborové prístupy vymedzenia pojmu cestovného ruchu:

- Ekonomický prístup vymedzuje cestovný ruch ako špecifickú formu spotreby, pričom výdaje s ňou spojené sú realizované mimo miesto daňovej príslušnosti cestujúcej osoby.
- Geografický prístup hovorí o cestovnom ruchu ako o pohybe a pobyte ľudí mimo obvyklého prostredia, ale narozdiel od migrácie je krátkodobého charakteru.
- Sociologický prístup vysvetľuje cestovný ruch ako špecifickú formu uspokojovania ľudských potrieb. Ide najmä o potreby odpočinku, poznania, seberealizácie a spoločenského styku.

- Ekologický prístup vymedzuje cestovný ruch ako jav vyznačujúci dočasné opúšťanie zdrojového prostredia človeka na úkor cieľovej destinácie s periodickou návštevnosťou iných ľudí. Taktiež sa tento prístup zaoberá dopadom na ekosystémy destinácií, zdrojových oblastí a celkovo vplyvu na životné prostredie.

Na základe týchto prístupov Pásková (2009, s.20) vysvetľuje cestovný ruch ako vysoko komplexný a prepracovaný spoločenský jav, súvisiaci s pohybom a pobytom ľudí mimo ich obvyklého prostredia a taktiež systém vzájomne pôsobiacich interakcií a väzieb medzi všetkými zainteresovanými a dotknutými aktérmi zdrojových a cieľových oblastí. Svoju teóriu dopĺňa o ďalšie aspekty súvisiace s ozrejmením pojmu cestovného ruchu zahŕňajúcich aktivity návštevníkov cieľových oblastí, procesy spojené s budovaním a prevádzkovaním vzniknutej infraštruktúry, aktivít spojených s využívaním, ale aj s ochranou a údržbou prírodného a kultúrneho dedičstva cieľových oblastí. Netreba zabudnúť na politické a verejno-správne aktivity a súčasne aj reakcie miestnych komunít a dopadu na ekosystémy.

Cestovný ruch je dynamický a otvorený systém, ktorý tvoria dva podsystemy a to subjekty a objekty cestovného ruchu. Subjektom cestovného ruchu je osoba, ktorá cestuje do inej zeme ako je jeho miesto trvalého pobytu na dobu dlhšiu ako 24 hodín pre zábavu, ale tiež za účelom rôznych kultúrnych, športových, poznávacích, vedeckých, ale aj náboženských aktivít. Svetová organizácia pre cestovný ruch rozdelila týchto aktérov do nasledovných skupín a to a návštevník, turista, výletník a tranzitujúci návštevník. Objekt cestovného ruchu predstavuje všetko čo sa týka zmeny miesta pobytu aktéra cestovného ruchu. Zahrňuje cieľovú oblasť, podniky a inštitúcie cestovného ruchu. Medzi jednotlivými objektmi cestovného ruchu existujú vzájomné interakcie, lebo aktér cestovného ruchu cestuje do cieľovej oblasti iba vtedy, keď existuje vhodný ekvivalent uspokojenia jeho potrieb spojený s dispozíciou vhodných služieb a produktov, ktoré sú vyprodukované inštitúciami cieľovej oblasti. Objekt reprezentuje ponuku služieb cestovného ruchu, ktorú je subjekt cestovného ruchu ochotný kúpiť. (Hesková, 2009, s.10-14)

Výkladový slovník cestovného ruchu (Pásková, Zelenka, 2012, s.105) definuje **destináciu** cestovného ruchu v užšom poňatí ako cieľovú oblasť daného regiónu s vlastnou ponukou atraktivít špecifického charakteru pre danú oblasť. V širšom poňatí hovoria o destinácii ako o území, regióne, ľudskom sídle, pre ktoré je typická veľká koncentrácia atraktivít a infraštruktúra cestovného ruchu. Pásková (2008, s.26) ďalej definuje destináciu cestovného ruchu ako územný celok charakteristický spoločným postupom pri využívaní jeho potenciá-

lu, zdieľanou kapacitou územia pre rozvoj cestovného ruchu, spoločným životným cyklom a spoločnými procesmi cestovného ruchu. Aj keď môže ísť o územie, ktorý má spoločný určitý typ potenciálu (ide o destinácie prírodného, vysokohorského a rekreačného typu), aj napriek tomu tento znak nepredstavuje jediné kritérium vymedzovania destinácie, ale o dôsledok enviromentálnej determinácie bez priamej súvislosti s vnútornou integritou vymedzeného územia a mierou uzavrenosti destinačných procesov.

V minulosti prevažovalo chápanie regiónu cestovného ruchu skor ako homogénneho regiónu, ktorý sa vymedzuje na základe fyzicko-geografických hľadísk, pričom je najväčší dôraz kladený na odlišnosť vizuálnosti od okolitého územia. V dnešnej dobe dochádza k zmene pohľadu a k rozvoju destinačného managementu. V konečnom dôsledku ide o pojmávanie destinácie ako heterogénneho územného celku, ako vzťahového (nodálneho, dynamickeho) regiónu, ktorého súdržnosť je zaistená vnútornými väzbami komplementárneho charakteru v rámci destinačných procesov prebiehajúcich na danom území. Z tohto pohľadu je možné povedať, že destinácia je zložená z dvoch funkčne odlišných, ale vzájomne komplementárnych častí, ktoré sú týmito väzbami spojené (destinačné jadro, destinačné zázemie). Preto rozhodujúcim kritériom pri vymedzovaní destinačného územia nie je vzdialenosť od jadra, či vhodná špecializácia (land use), ale intenzita kontaktov a väzieb medzi jadrom a zázemím (miera uzavretosti destinačných procesov), ktorá je kľúčovým integrujúcim faktorom. (Pásková, 2008, s.)

Produktom cestovného ruchu je prevažne **služba**, ktorá je dopytom za účelom uspokojenia spotrebiteľových potrieb, tento poznatok zohľadnil vo svojej definícii Gilberta (2005). Foret a Foretová (2001, s.19-20) odlišujú z marketingovej stránky služby od hmotných výrobkov tzv. „4I“:

- Intangibility (nehmotnosť) – služby nemajú tvar, chuť, farbu ani obal, aj keď sú často spojované s hmotnými prvkami (lietadlo), vlastná podstata zostáva nehmotná.
- Inconsistency (nestálosť) – realizácia a kvalita služby sú subjektívne, závisia na konkrétnych ľuďoch, na ich momentálnej dispozícii, či indispozícii.
- Inseparability (neoddeliteľnosť) - služba je neoddeliteľne spojená s miestom, časom, osobou, ktorá ju zaisťuje.
- Inventory (neskladovateľnosť) – služby nemôžu byť skladované, nedajú sa odložiť, „zákazník čaká na službu a nie služba na zákazníka“.

Službu nemôže zákazník vlastniť, môže ju iba využiť jej výhody (cestou na dovolenku môže využiť ako spôsob dopravy lietadlo, ale nestáva sa majiteľom dopravného prostriedku). Foret a Foretová (2001) ďalej uvádzajú, že ak chceme uvažovať konkrétne o službách v oblasti cestovného ruchu, tak si musíme uvedomiť ďalšie dôležité špecifiká, ktoré musia byť pri príprave ponúkaných integrovaných produktov dodržané s kladením vysokých nárokov, či už na prípravu ponúkaných produktov, alebo predchádzaniu potenciálnych problémov, ale aj na zabezpečovanie spätnej väzby a kontrolu efektivity dosiahnutých výsledkov. Je nutné spomenúť niektoré aspekty služieb cestovného ruchu:

- Krátkodobosť a prechodnosť posobenia produktov na zákazníka.
- Zvýšená miera emocionálnych a iracionálnych faktorov pri výbere zájazdu.
- Väčší význam sa kladie na vonkajšie stránky (luxusné vybavenie, chovanie a vystupovanie personálu) ako na kvalitu poskytovaných služieb.
- Prvoradá je image danej destinácie (miesta).
- Význam sprostredkovateľov (cestovné kancelárie) a ich spolupráce.
- Význam dvojstupňovej komunikácie, kde tzv. názorový vodca informuje a zaujímavejšiu ponuku, ktorú veľmi dobre pozná z informačných prostriedkov, od známych, alebo z vlastnej skúsenosti.
- Ľahká napodobiteľnosť osvedčených postupov medzi konkurenciou, ktorá vymýšľa stále nové zlepšenia a inovácie ponúkaných služieb.
- Častý spôsob pri výbere destinácie a programu je napodobňovanie predchádzajúcich zákazníkov prejavujúci sa masovými vlnami obľúbených a preferovaných turistických destinácií, programov, spôsobov dopravy, ubytovania, stravovania a rovnakého trávenia dovolenky.
- Nezanedbateľnou stránkou cestovného ruchu je popri pozitívnych prínosoch taktiež negatívny. Ide o sociálne a ekologické dopady. Vo veľkej miere je to hluk, koncentrácia odpadkov, zvýšenie kriminality, ničenie prírody a dopravný kolaps.
- Mimoriadny prínos v prípade cestovného ruchu v podobe partnerstva je rozšírený marketingový mix.

1.1 Predpoklady cestovného ruchu

Kľúčovým nástrojom v rozhodovacom procese pre voľbu najvhodnejších stratégií pre efektívny rozvoj územia z hľadiska cestovného ruchu sú ich prírodné predpoklady. Ďalším nástrojom rozvoja cestovného ruchu považujeme rozvoj ľudského kapitálu, ktorý v najväčšej miere podmieňuje rast, rýchlosť a smer cestovného ruchu. Okrem týchto dvoch podmienok existujú rôznorodé faktory a predpoklady, ktoré ovplyvňujú možnosti rozvoja cestovného ruchu. Podľa Toušek, Kunc a Vystoupil (2008, s. 295-329) možno klasifikovať predpoklady cestovného ruchu nasledovne:

Lokalizačné predpoklady a atraktivity

Lokalizačné predpoklady predstavujú prirodzený potenciál krajiny pre cestovný ruch a umožňujú tak lokalizovať aktívom aktivity cestovného ruchu vhodné pre toto územie. Tým významne prispievajú k diferenciacii miest z hľadiska prirodzeného potenciálu pre rozvoj cestovného ruchu. Podľa Hralu (2005, s.11-32) sa dajú tieto predpoklady rozdeliť dvoch kategórií.

- Prírodné predpoklady

Prírodné zdroje sú základným faktorom podmieňujúci vznik a štádium formovania rekreačných procesov. Ich význam sa odvíja od toho, že sú stacionárne, do značnej miery konštantné a realizujú sa na rozsiahlejšom území. V rámci prírodných predpokladov sú hodnotené klimatické pomery, hydrologické pomery, reliéf, fauna a flóra a potenciál rekreačnej plochy.

- Kultúrno-historické predpoklady a potenciál cestovného ruchu

Spoločenské podmienky tvoria druhú zložku lokalizačných predpokladov cestovného ruchu. Od prírodných predpokladov sa líšia svojim rozmiestnením a to tak že sú alokované územnou koncentráciou, teda tu prevažuje bodové, alebo strediskové rozmiestnenie. Ďalším významným rozdielom, že ich vznik je podmienený ľudskou činnosťou. Toušek, Kunc a Vystoupil (2008, s.311-313) rozlišujú tri základné typy spoločenských podmienok a atraktivít cestovného ruchu. Prvý typ hodnotí kultúrno-historické pamiatky charakterizované vysokou umeleckou a historickou hodnotou.

Za najdôležitejší primárny zdroj cestovného ruchu možno označiť prírodné a kultúrne dedičstvo. Ako primárna atraktivita cestovného ruchu ide o relikty minulosti ale aj súčasnej

doby, u ktorých na geografických úrovniach existuje spoločenská zhoda o ich ochrane a ktorá predstavuje základnú motiváciu pre rozvoj poznávacieho cestovného ruchu. Medlik (1996) pokladá za dedičstvo v zmysle medzigeneračného spoločenského odkazu, práve tú časť prírodného a kultúrno-sociálneho geografického prostredia, označované tiež také územia, ktoré majú pre ľudstvo antropocentrický charakter, pretože ho za dedičstvo pokladá ľudské spoločenstvo. Svetová organizácia UNESCO hovorí o jedinečnosti daného statku hodného ochrany zo strany všetkých svojich dedičov. Pásková (2009, s. 28-33) ďalej hovorí o kolektívnom dedičstve ako primárnom zdroji rozvoja destinácie a tým aj cestovného ruchu v danej oblasti. Preto územie na ktorom sa nachádza dedičstvo sa pokladá za destináciu cestovného ruchu, avšak ak je doplnená druhotne vytvorenými zdrojmi cestovného ruchu. A to o infraštruktúru spojená s atrakciami pre návštevníkov cestovného ruchu. Je to práve terciálny sektor, ktorý zohráva veľmi dôležitú úlohu pri tvorbe atraktivity destinácie – destinačný management, ponuka ucelených produktov cestovného ruchu. Významnú úlohu zohráva autenticita a jedinečnosť určitého objektu, alebo priestranstva spojená s historickosťou určitého objektu a to spôsobuje pocit povodnosti, jedinečnosti a výnimočnosti.

Druhý typ reprezentujú kultúrne zariadenia, ktoré ponúkajú bohatú ponuku kultúrnych a spoločenských akcií rôzneho významu. Tretí typ zhŕňa športové zariadenia sprevádzanými športovými akciami.

Selektívne predpoklady

Selektívne predpoklady, tiež nazývané stimulačné, vo veľkej miere ovplyvňujú cestovný ruch hlavne v oblasti dopytu po službách. Vo všeobecnosti chápeme selektívne faktory, ako všetky scioekonomické predpoklady a možnosti, ktoré ovplyvňujú intenzitu účasti aktérov cestovného ruchu na rekreácii, pričom pre územnú diferenciáciu cestovného ruchu hrajú zásadný význam z hľadiska rozdielnej účasti obyvateľstva podielajúceho sa na cestovnom ruchu (Toušek, Kunc a Vystoupil, 2008, s. 313-315). Hrala (2005) podľa pôsobnosti obecné rozlišuje faktory na dva typy, objektívne a subjektívne faktory. Prvý typ zobrazuje politická situácia, dosiahnutá životná úroveň s objemom voľného času a kúpnu silou obyvateľstva a stupeň urbanizácie, čím taktiež ovplyvňujú kvalitu životného prostredia a tým aj dopyt po cestovnom ruchu. Do subjektívnych faktorov radíme propagáciu destinácie vo veľkej miere ovplyvňujúca rozhodovací proces účastníkov cestovného ruchu. Ďalej Toušek, Kunc a Vystoupil (2008, s. 313-315) rozširujú subjektívne faktory o demografické

s rôznorodými požiadavkami na cestovný ruch zo strany konkrétnych cieľových skupín (vek, rodinný stav, vdelanie a iných socioekonomických a demografických faktorov).

Realizačné predpoklady

Realizačné predpoklady radíme ku konečnej fázy uskutočnenia cestovného ruchu v danej oblasti. Realizačné predpoklady umožňujú destináciu dosiahnuť pomocou dopravy, následne túto oblasť využívať pomocou ubytovacích, stravovacích a iných zariadení. Infraštruktúra definuje realizačné podmienky cestovného ruchu, ktoré by v najefektívnejšej miere zabezpečovali využívanie destinácií cestovného ruchu. Infraštruktúru tvoria základné štyri zložky. (Toušek, Kunc a Vystoupil, 2008, s. 315-317)

Doprava je jedna zo základných a prioritných služieb, ktorá zabezpečuje styk medzi východným miestom turistu a navštevovanou oblasťou cestovného ruchu. Využívanie dopravy priamo súvisí s dopytom po cestovnom ruchu a konkrétnou záujmovou destináciou. Význam dopravy umocňuje jej modernizácia, čo vedie k zvyšovaniu priemerných prepravných vzdialeností a tým umožňuje rozširovať masovosť cestovného ruchu. Napriek pozitívnym rysom rozvoja cestovného ruchu existuje priama súvislosť so zaťažovaním a znečisťovaním životného prostredia a to najmä v oblastiach s veľkou intenzitou dopytu po cestovnom ruchu. Podľa spôsobu je možné rozdeliť dopravu na cestnú, železničnú, leteckú a vodnú. (Hrala, 2002, s. 141-146)

Ubytovacie a stravovacie zariadenia patria k hlavným pilierom cestovného ruchu a tvoria tak podstatnú časť materiálnej základne, ktorá zabezpečuje realizáciu cestovného ruchu. Ich úroveň priamo závisí na možnostiach využitia prírodných, kultúrno-historických, alebo iných atraktivít destinácie. Ubytovacie zariadenia je možné rozdeliť z hľadiska výstavby na pevné (hotely, motely, penzóny, ubytovne), na čiastočne pevné (chaty), pohyblivé (prívesy), alebo prenosné (stany). Z hľadiska doby prevádzky je možné rozdeliť ubytovacie zariadenia na celoročné, sezónne a dvojsezónne. (Hrala, 2010, s. 116-138)

Cestovná kancelária patria medzi hlavné atribúty cestovného ruchu, čo sa týka sprostredkovania, organizovania pobytov a poskytovania doprovodných služieb. Cestovná kancelária tvorí medzičlánok medzi turistom a poskytovateľom finálneho produktu cestovného ruchu, a nesie všetky riziká s predmetom jej činnosti. (Jakubíková, 2009, s. 25-27)

Doplňkové služby tvoria jednu z najdôležitejších pilierov cestovného ruchu, môžeme sem zaradiť turistické informačné kancelárie ako poskytovateľa informácií o destinácii, o región-

ne, ale susediach oblastiach. Medzi doplnkové služby možme zaradiť aj služby sprievodcov, finančné služby spojené s často využívanými zmenárňami, predajom suvenírov a produktov spojených s cestovným ruchom. (Toušek, Kunc a Vystoupil, 2008, s. 315-317)

1.2 Druhy a formy cestovného ruchu

Cestovný ruch ako mnohooborové odvetvie, vyznačované svojou zložitou štruktúrou je nutné členiť na menšie skupiny a podskupiny. Z teoretického hľadiska možno cestovný ruch členiť na druhy a formy a to na základe dopredu určených konkrétnych kritérií. Jedno z kritérií možno považovať účel cesty. Podľa kritéria účelu cesty poznáme členenie cestovného ruchu:

- Rekreačný – účelom je zlepšenie fyzickej, ale aj psychickej kondície. Radíme sem víkendové pobyty na chatách.
- Kultúrno-poznávací – cieľom je poznávanie histórie, kultúry, tradícií, zvykov, obyčajov vlastného, alebo cudzích národov.
- Spoločenský – účelom je vytváranie fyzických priateľských vzťahov a stretávanie sa so známymi a príbuznými.
- Vzdelávací – účelom je naučiť sa a spoznať nové vzdelanostné veci
- Zdravotný – tiež nazávaný kúpeľno-liečebný využíva liečivé zdroje, alebo na miestach inak zdraviu prospešných, je zameraný na zdravie jednotlivca ako rehabilitácia, alebo liečenie ochorení.
- Športový – využíva záujmu ľudí o aktívny odpočinok, aktívnu účasť na športových činnostiach. Účelom je aktívne, ale aj pasívne spojenie so športom.
- Prírodno-poznávací – cieľom je poznávanie prírody, národných parkov a prírodných rezervácií.
- Profesný – tiež nazývaný, kongresový, veľtržný. Možme sem zahrnúť pracovné, služobné cesty, ale aj pobyty zlepšujúce vzťahy na pracovisku.
- Špecifický – zameraný na určitú špecifickú skupinu ľudí, alebo jednotlivca so špecifickými potrebami a kritériami (napr. pre hendikepovaných ľudí).

- Náboženský – cieľom sú cirkevné pamiatky a návštevy, posvätných a pútných miest.

Foret a Foretová (2001, s. 14-17) ďalej uvádzajú, že pre náročnosť štruktúry cestovného ruchu nie je možné ucelene hovoriť o konečnom zozname druhov cesrovného ruchu a že existuje veľký počet ďalších typov a druhov cestovného ruchu spojených so špecifickými podmienkami. Existujú druhy cestovného druhu, ktoré sú sociálne nežiadúce a spôsobujú veľké problémy či už samotnému návštevníkovi, ale aj spoločnosti. Zameriava sa na ľahšiu dostupnosť drog, hazardných hier a prostitúcie, či niektoré politické frakcie, využíva pritom lokálne nedostatky danej spoločnosti a to na úrovni ekonomickej, sociálnej, legislatívnej, alebo správnej.

Pri vymedzovaní druhov cestovného ruchu zdôrazňujeme určité hľadisko a na jeho základe vytvárame jednotlivé druhy. Rýglová (2009, s.12-15) rozdeľuje cestovný ruch na základe rôznych kritérií:

Podľa miesta realizácie:

- Domáci cestovný ruch: ide o domáci cestovný ruch, pobyt bez prekročenia štátnej hranice.
- Zahraničný: ak návštevník musí prekročiť štátne hranice jedného či viacerých štátov.

Ďalším kritériom je dĺžka trvania pobytu:

- Krátkodobý: pobyt účastníka s maximálne 3 nocami strávenými na jednom mieste.
- Dlhodobý: vo všeobecnosti ide o pobyt s viac ako 3 strávenými nocami.

Podľa počtu účastníkov:

- Individuálny: návštevník, turista sa účastní cestovného ruchu sám, prípadne s partnerom.
- Kolektívny: má podobu skupinového, masového a rodiného typu.

Cestovný ruch podľa sezónnosti, ročného obdobia:

- Letný - zimný cestovný ruch: ide o sezónnosť s vysokou koncentráciou návštevnosti miesta s maximálnou ponukou služieb.

- Mimosezónny: vyznačuje nízkou návštevnosťou destinácie a s tým spojenou nízkou ponukou služieb.

Podľa spôsobu a organizácie zabezpečenia služieb:

- Organizovaný cestovný ruch: účastník: cestu a ubytovanie, prípadne iné služby s tým spojené zaisťuje predovšetkým cestovná kancelária, alebo iný sposdkovatelia.
- Neorganizovaný cestovný ruch: účastník si zabezpečuje pobyt, cestu a iné služby sám.

2 VÝHODY CEZHRANIČNEJ SPOLUPRÁCE AKTÉROV V OBLASTI CESTOVNÉHO RUCHU

V širšom poňatí možno cezhraničnú spoluprácu chápať ako kooperačnú interakciu medzi subjektami z územia rozkladajúce sa na odvrátených stranách hranice. Čo sa týka Českej republiky samosprávy upravujú zahraničnú spoluprácu zákony, ide o zákony o obciach a krajoch. Avšak aj európska legislatíva sa intervnuje do tejto oblasti a tak jednotlivé oblasti môžu vytvárať špeciálne právne subjekty, ktoré inštitucionálne zastrešujú rôzne formy spolupráce (napr. nariadenie o európskom zoskupení územnej spolupráce).

V užšom poňatí sa jedná o aktivity podporované politikou hospodárskej a sociálnej súdržnosti EU smerujúcej k rozvoju cezhraničnej spolupráce a to na úrovni ekonomickej a sociálnej s vytváraním úžších väzieb. Cieľom týchto aktivít je odstránenie bariér pohybu produktov a ľudí v priestore EU, využitie potenciálu, ktorý má za následok prehĺbovanie integrácie a technologický pokrok pre rozvoj periférnych oblastí. V programovom období 2000-2006 zastrešovalo takúto iniciatívu Spoločenstvo INTERREG a to hlavne časť III A, ktorá sa stala významným stimulom cezhraničnej spolupráce. V programovom období 2007-2013 túto iniciatívu prebral nový koncepcovaný cieľ Európskej územnej spolupráce.

Z územného hľadiska je možné cezhraničnú spoluprácu definovať ako spoluprácu na úrovni susediacich mikroregiónov, ktoré sú na českom území vymedzené okresmi, územnými obvodmi obcí s rozšírenou posobnosťou, alebo záujmovými mikroregiónmi, ďalšou skupinou vytvárajúcu kooperáciu sú susediaci regióny NUTS 3 (v ČR kraje), ktoré vychádzajú z operačných programov cezhraničnej spolupráce, a nakoniec zahrňuje spoluprácu riadenou prostredníctvom orgánmi euroregiónov. (Medziregionálna a cezhraničná spolupráca cestovného ruchu, 2007, MMR ČR, s.10)

2.1 Operačný program cezhraničnej spolupráce 2007-2013

Európska komisia dňa 21.12.2007 schválila Operačný program Slovenská republika – Česká republika 2007 – 2013. S rozpočtom 92,7 miliónov € y prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja. Program podporuje spoločensko-kultúrny a hospodársky rozvoj, územnú dostupnosť a životné prostredie v slovensko-českom prihraničí. Podporované sú projekty realizované v Slovenskej republike na území Trnavského, Trenčianskeho a Žilin-

ského samosprávného kraja. V českej republike na území Juhomoravského, Zlínskeho a Moravskosliezskeho kraja. (MpaRV SR, 2008)

Česko-slovenská cezhraničná oblasť má veľký potenciál pre rozvoj sociokultúrnej a hospodárkšej spolupráce, životného prostredia a veľmi dobré podmienky pre rozvoj spoločného cestovného ruchu a s tým súvisiacou dopravnou infraštruktúrou.

Vzhľadom k veľkému objemu alokovaných finančných prostriedkov boli pre podporu programu vytvorené dve rozvojové prioritné osy regiónu a jedna samostatná prioritná os na zabezpečenie riadenia, kontroly a monitoringu programu. Podpora je poskytovaná formou nevratnej finančnej pomoci.

Prioritná os I: Podpora sociokultúrneho a hospodárskeho rozvoja cezhraničnej spolupráce regiónu a spolupráce

Prioritná os II: Rovoj dostupnosti cezhraničného územia a životného prostredia

Prioritná os III: Technická pomoc

2.1.1 Prioritná os I – Podpora sociokultúrneho a hospodárskeho rozvoja cezhraničného regiónu a spolupráce

Na česko-slovenskej hranici existujú spoločenské väzby, ktoré majú dlhodobú tradíciu a to aj napriek tomu, že došlo začiatkom 90. rokov k rozdeleniu republík. Jedným z dôvodov prečo sa vzťahy po rozdelení republík neptrehrali bolo, že hranica nebola limitom jazykovej bariéry a tiež podobnosť tradičných aktivít prihraničných oblastí. V súčasnej dobe a predovšetkým po vstupe oboch republík do EU sa ich väzby medzi sebou obnovujú, upevňujú, prehľbujú a vznikajú nové s lepšou kvalitou a to aj za pomoci novovzniknutých inštitucionálnych štruktúr. V regiónoch existuje veľký počet tradičných spoločenských, kultúrnych a umeleckých aktivít, ale ich žiadúcemu rozšíreniu bránia nedostatočné kapacitné a finančné prostriedky a v neposlednom rade veľmi zlá technická vybavenosť infraštruktúry.

Cezhraničná spolupráca poskytuje možnosti predovšetkým na báze spolupráce a sieťovania a to je hlavnou podmienkou k cieľnému a efektívnemu sociokultúrnemu a hospodárskemu rastu oboch regiónov. Pre cieľné zlepšenie spolupráce a budovanie pevných väzieb medzi oboma regiónmi je v prvom rade nútnosť odstraňovania prekážok v komunikácii, budo-

vanie a rozvíjanie spoločnej informačného a komunikačného priestoru hlavne na úrovni inštitúcií, samospráv, podnikateľov a záujmových skupín.

Okrem hospodárskeho, sociálneho, kultúrneho a ekonomického rozvoja cezhraničnej spolupráce sa vynárajú otázky zlepšenia kvality životného prostredia a jeho väzby na trvale udržiteľný rozvoj regiónov. Do popredia sa dostávajú spoločné možnosti ochrany pred prírodnými katastrofami a technologickými haváriami a to v duchu spoločného kvalitatívneho cezhraničného regiónu s kvalitným životným prostredím. K tomu by mala pomôcť spoločná podpora rozvoja záchranných systémov. V tomto smere sú prvoradé oblasti rozvoja turizmu, dopravy, multifunkčného poľnohospodárstva vo vidiecky oblastiach a taktiež environmentálneho vzdelávania a výchovy.

Spoločným aktívom všetkých aktivít pre rozvoj spoločnej spolupráce tejto osy je nepriama pomoc rozvoju podnikateľského a inovačného prostredia a to v prvom rade orientáciou na veľký nevyužitý potenciál cezhraničného regiónu pre vytváranie cezhraničných regionálnych klastrov a to hlavne v oblasti s vysokou pridanou hodnotou, rozvoja najmä spoločného turizmu a inovatívnych odvetví priemyselnej výroby.

Cieľom je posilnenie vzájomnej spolupráce a sieťovania, zachovanie a rozvíjanie regionálnych kultúrnych tradícií, spoločné prístupy k rozvoju ľudských zdrojov a vzdelanosti, obnova a zlepšenie spoločných rozvojových aktivít v oblasti hospodárstva, využitie veľkého potenciálu turizmu pre rast ekonomického významu cezhraničného regiónu podpora tvorby spoločných produktov cestovného ruchu.

2.1.2 Prioritná osa II – Rozvoj dostupnosti cezhraničného územia a životného prostredia

Pre rozvoj je potrebné budovať, rekonštruovať a udržiavať dopravnú infraštruktúru v rámci spevnenia vzájomných väzieb regiónu cezhraničnej spolupráce. Jedna zo základných podmienok pre zvýšenie atraktivity regiónu pre rozvoj cestovného ruchu je zachovanie krajinného rázu regiónu a ochrany životného prostredia, čo je jednou z podmienok napomáhajúcemu zlepšovaniu mikroregionálnych ekonomických podmienok, a rastu cezhraničného regiónu.

Cieľom je zvýšenie a zlepšenie dostupnosti cezhraničného územia, zachovávanie regionálnych a lokálnych špecifík a rázu krajiny cezhraničného regiónu, vytváranie podmienok pre

regeneráciu a zachovanie kvalitného životného prostredia a tým zachovanie krajinného rázu regiónu, zvýšenie využívania informácií a informačných technológií.

V prioritnej osi sa podporuje vytváranie podmienok regenerácie a zachovania kvalitného životného prostredia ako základná podmienka zvýšenia atraktivity cezhraničného regiónu pre aktérov cestovného ruchu. Táto podmienka pomáha k zlepšeniu mikroregionálnych ekonomických podmienok a tak trvalo podporuje udržateľnosť rastu cezhraničnej spolupráce.

V záujme zlepšovania dopravnej infraštruktúry je potrebné zlepšovanie a budovanie nových hlavných medzinárodných a celoštátnych dopravných sietí. Cieľom je zvýšenie dostupnosti a tým aj atraktivity regiónu aj pre oblasti ležiace mimo rozvojové osy, smerované pre lokálne viazaných podnikateľských subjektov a tým pre rozvoj miestneho rozvoja turizmu.

2.1.3 Prioritná os III – Technická pomoc

Technická pomoc slúži, podľa čl. 45 Nariadenia (ES) č. 1083/2006 o všeobecných ustanoveniach o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohenznom fonde na prípravu, monitorovanie, hodnotenie a kontrolu programu.

Cieľom prioritnej osi je podpora riadenia, implementácia, kontrola programu, monitoring, orgán auditu, ďalšie organizácie zapojené do implementácie programu. (MPaRV SR a MMR ČR, 2006)

2.2 Partnerstvo v cestovnom ruchu

Partnerstvo aktérov cestovného ruchu je jeden z najdôležitejších aspektov v rozvoji cestovného ruchu, nielen na miestnej, regionálnej, ale aj na cezhraničnej úrovni. Partnerstvo v cestovnom ruchu sa chápe ako dvojstranný vzťah medzi miestnou správou a miestnymi podnikateľskými subjektami. Považujeme za mimoriadne potrebné, aby bolo rozšírené taktiež o miestne občianske aktivity, občianske združenia a aktívnych jednotlivcov.

Pre pochopenie významového rámca partnerstva a jeho prínosu pre cestovný ruch potrebujeme uviesť niekoľko informácií o marketingovom mixe.

Foret, Foretová (2001) popisujú marketingový mix ako:

- Product (produkt)

- Prize (cena)
- Place (miesto)
- Promotion (propagácia)

Podľa Foreta a Foretovej (2001) Morrison povyšuje klasickú podobu marketingového mixu na „4P“:

- People (ľudia) – v službách hrajú prvoradú úlohu ľudia.
- Packaging (tvorenie balíčkov) – komplementácia ponúkaných služieb a tvorba integrovaných produktov.
- Programming (naprogramovanie) – chápeme ako koncepcnosť a zdieľanie vízií prostredníctvom spoločných projektov.
- Partnership (spolupráca) – úspech závisí na vzájomnej kooperácii dodávateľov služieb (ubytovacích, stravovacích zariadení a iných poskytovaných služieb) so sprostredkovateľmi (cestovnými kancelármi, touroperátormi, organizátormi), s prepravcami a mnohými inými, rovnako ako na spolupráci s úrovniami verejnej správy.

2.2.1 Partnerstvo s občanmi

Podľa Foreta a Foretovej (2001) Zapojenie občanov do pojednávania rozvojových aktív je nesmierne dôležité. Občan by mal poznať zámery a plány verejnej správy, aby sa mohol do týchto plánov aktívne zapájať a prispieť relevantnými názormi, či postrehmi. Avšak nesmie ísť len o jednorázovú akciu, ale o dlhodobejšiu spoluprácu a tým budovania vzájomných spätných väzieb.

2.2.2 Partnerstvo medzi občanom a verejnou správou

Foret a Foretová (2001) hovoria fungujúcom príklade spolupráca radnice s verejnosťou v meste Leedse (Veľká Británia). Ich vzájomná komunikácia funguje dlhodobo a je založená najmä na námetoch a pripomienkach domácich obyvateľov v tzv. „burze nápadov“. Radnica tým získava množstvo kvalitných nápadov a postrehov na zlepšenie ich práce. V Českej republike a na Slovensku sú tieto aktivity skor raritou. Kultivácia občianskeho

chovania je dlhodobejšou záležitosťou, nezakladá sa len na jednom efektívnom nápade. Ide o dlhodobé posilňovanie vzájomných vťahov verejnej správy a občanov.

2.2.3 Partnerstvo medzi podnikateľmi a verejnou správou

Ďalším fungujúcim aparátom Foret a Foretová (2001) poakladajú vzťah verejnej správy a podnikateľského prostredia pochádza z Veľkej Británie, z Birminghamu. „Locate in Birminghame“, alebo „Podnikajte v Birminghame“ je dlhodobo osvedčený program s cieľom podpory potenciálnych investorov miestnou správou. Jedná sa napríklad o:

- vyhľadávanie a získavanie informácií o vhodných lokalitách pre podnikanie
- využívanie informačných zdrojov partnerov v programe „Podnikajte v Birminghame“ k poskytovaniu veľkého množstva odpovedí na kladené otázky
- poskytnutie záruky, že informácie poskytnuté programom „Podnikajte v Birminghame“ sú zaručene aktuálne a presné

Jeden z ich propagačných materiálov popisuje lokalitu Birminghamu ako vhodnej lokality pre investovanie do hoteliérstva. Opiera sa pri tom o strategické plány miestnej správy s prognózami celej Veľkej Británie, doplnené o informácie z cestovného ruchu, vrátane informácií o stave hotelového sektora a kvalite ľudského kapitálu v danej lokalite (napr. dosiahnutého vzdelania, priemernej mzdy).

2.2.4 Partnerstvo v rámci regiónu

Podľa Foreta a Foretovej (2001) Švajčiarsko a Rakúsko patria k zemiám s vyspelým modelom cestovného ruchu. Hlavným dôvodom ich úspešnosti a napredovania v cestovnom ruchu je vytváranie spoločnej ponuky produktov, ktoré sú pre daný región typické. Zaisťuje ich spoločná propagácia vrátane všetkých poskytovaných služieb. Spoločný postup podnikateľského prostredia a miestnej správy je tiež označovaný ako Management destinácií. Na miesto individualistického postupu a konkurenčného boja jednotlivých aktérov z prostredia cestovného ruchu, je naopak vynaložené úsilie na tvorbu spoločnej ponuky produktov a služieb a tým zatriktívnenie lokality, ktorá je pre potreby návštevníka rozhodujúca. Spoločná ponuka produktov a služieb vie rýchlejšie a na vyššej úrovni zareagovať na konkrétne potreby a prania jednotlivého turistu. Zahraničné skúsenosti dokazujú, že spoločný postup miestnej správy a podnikateľov zaručuje zvýšenie atraktívnosti miesta a tým zvýše-

nie príjmov tak ako pre mietsnu správu, tak aj pre podnikateľov. Nesmierne dôležitá je spolupráca a schopnosť spoločnej propagácie na širšom území, ako vyznačuje hranica mesta, či regiónu. Ďalším pozitívom pre spoločnú propagáciu napr. na veľtrhoch cestovného ruchu je zníženie celkových finančných nákladov pre dané miesto a paradoxne sa ňou poskytuje potenciálnym návštevníkom komplexnejšia ponuka produktov a služieb, čím sa zvýši dĺžka pobytu návštevníka v danom regióne. Negatívna stránka spočíva v prístupe aktérov a to najmä rovine vytváraní spoločných koncepcií. Veľmi dôležitá je spoločná formulácia vízií a cieľov jednotlivých aktérov cestovného ruchu územia, ktoré spájajú jednotlivých partnerov. Na ich úspešné dosiahnutie je nutné, aby bola spoločná formulácia stratégií zainteresovaných aktérov prioritou. Preto je žiadúce si dopredu definovať spoločné vízie a plány do budúcnosti v rámci spoločných stratégií cestovného ruchu a čo očakávajú jednotliví aktéri od spoločnej expozície.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 MIKROREGIÓŇ STRÁŽNICKO

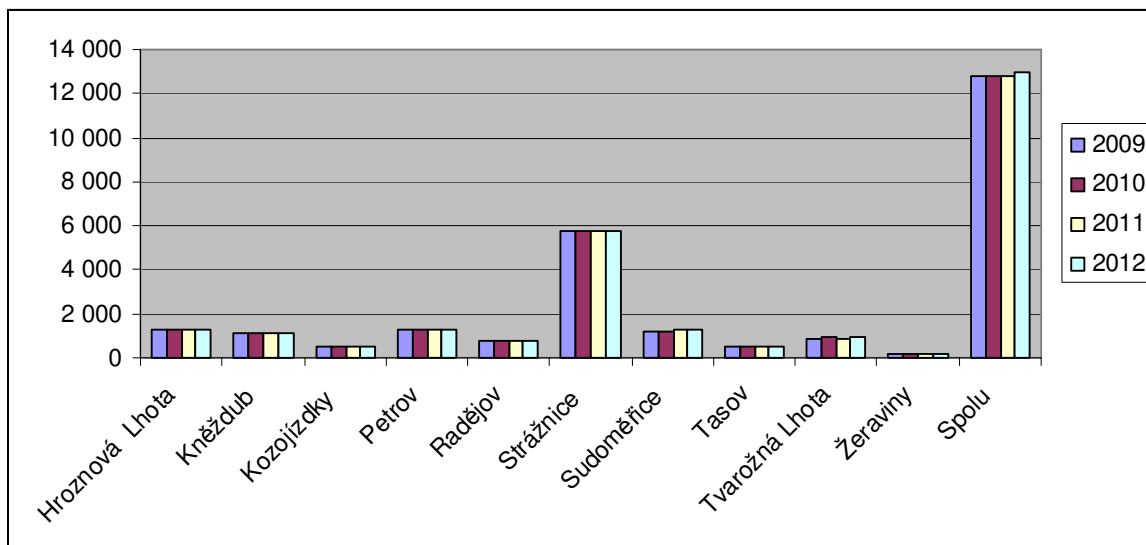
Mikroregión Strážnicko vznikol v roku 2002 a to združením desiatich obcí Strážnice, Sudoměřice, Petrov, Tvarožná Lhota, Kněždub, Žeraviny, Kozojídky, Hroznová Lhota a Tasov. Cieľom založenia mikroregiónu je zaisťovanie celkového rozvoja regiónu a to presadzovaním spoločných zámerov, presahujúcich rozsahom a významom jednotlivé obce. Ďalším účelom je spoločná podpora rozvoja cestovného ruchu a ochrana životného prostredia a to presadzovaním a koordináciou spoločných investičných akcií a územným plánovaním záujmovej oblasti. Spoločným záujmom obcí je tiež vytváranie vhodných podmienok pre investorov súkromného a verejného sektoru, ale tiež zvyšovaním zamestnanosti a realizáciou technickej infraštruktúry. (Mikroregion Strážnicko, 2008)

Centrom mikroregiónu je Strážnica. V mikroregióne k 1.1. 2012 žilo celkom 12 938 obyvateľov ako potenciálnych zákazníkov cestovného ruchu.

Tab. 1 Vývoj počtu obyvateľov v obciach mikroregiónu Strážnicko (ČSÚ, 2013)

Počet obyvateľov / rok	2009	2010	2011	2012
Hroznová Lhota	1 249	1 249	1 250	1 274
Kněždub	1 124	1 127	1 112	1 129
Kozojídky	492	500	497	511
Petrov	1 314	1 311	1 312	1 326
Radějov	804	811	804	811
Strážnice	5 792	5 755	5 756	5 773
Sudoměřice	1 209	1 229	1 252	1 267
Tasov	543	546	549	555
Tvarožná Lhota	901	912	901	903
Žeraviny	194	192	196	200
Spolu	12 818	12 821	12 825	12 938

Graf 1 Vývoj počtu obyvatel'ov mikroregiónu Strážnicko (autor, 2013)

3.1 Přírodní predpoklady cestovného ruchu

Strážnicko je súčasťou celku NUTS II – Juhovýchod. Spadá do Juhomoravského kraja, oblasť Slovácko a všetky obce v mikroregióne patria pod okres Hodonín. Celková rozloha je 130,65 km². Na západnej časti susedí s mikroregiónom Hodonínsko a Bzenecko, na severe Ostrožsko, na východe Hornácko a južná časť tvorí hranica Českej republiky so Slovenskou republikou. Centrom mikroregiónu je obec Strážnice.

Přírodní podmienky mikroregiónu Strážnicka skrývajú jedinečný prírodný potenciál pre cestovný ruch a to štyroch európsky chránených biotopov. Ide najmä o biotyp pieskovcov, stepov, podhorských a horských lesov a mokrad'ov, ale aj kvetnantých lúk.

Územie mikroregiónu Strážnicko sa rozkladá na rozhraní Dolnomoravského úvalu a pohoria Bielych Karpát, v prevažne nížinatom teréne. Vo svojej južnej a východnej časti sa rozprestierajú Biele Karpaty. CHKO Biele Karpaty tvorí flyšové pásmo, bradlové pásmo a Viedenská panva (Bíle Karpaty, Kolektiv autorů, 1999). Pohorie Biele Karpaty sú zväčšej časti pokryté lesom, listnatého charakteru. Charakteristickým prvkom regiónu sú kvetnanté lúky s chránenými rastlinami najmä vo svete ojedinelými divo-rastúcimi orchideami. K oblasti bezpochyby patrí pestovanie vinnej révy a ovocných sádov. Z hľadiska ochrany prírody a krajiny spada takmer 60% územia pod špeciálny ochranný režim. Najvyšším bodom Strážnicka je vrch Bukovina s nadmorskou výškou 583 m n.m. Priemerná nadmorská výška oblasti sa pohybuje v rozpatí 171 – 263 m n.m.

Z hydrologického hľadiska je oblasť bohatá na pramenné zdroje, nachádza sa tu niekoľko minerálnych prameňov. Územie mikroregiónu spadá do povodia rieky Moravy, kam ústia všetky významnejšie toky, ako Velička, Radějovka, Sodoměřický potok s ich prítokmi. Od čias stredoveku bol v okolitej oblasti vybudovaná spleť rybníkov. Región je zatriaktívnený umelými nádržami ako Kejda a Lučina blízko Tvarožnej Lhoty, taktiež Mlýnkami, nachádzajúce sa asi 6 km od mesta Strážnice smerom na Radějov, stredom nádrže vedie hranica so Slovenskou republikou. Novovybudované kúpalisko Autokemping Strážnice taktiež zatriaktívňuje destináciu pre turistov. Najvýznamnejšou stavbou celého regiónu je znovuoobnovený Baťov kanál. V minulosti bol využívaný prevažne na nákladnú dopravu, avšak v dnešnej dobe je využívaný len na turistické účely. (Mikroregión Strážnicko, 2008)

Tab. 2 Chránené územia v mikroregióne Strážnicko (autor, 2013)

Názov územia	Popis daného územia
PP strážnicke Pomoraví	Bol zriadený na ochranu krajinného rázu údolia nivy rieky Moravy. Zahrňuje krajinu okolia prírodného vodného toku rieky Moravy a jej slepé ramená.
PR Oskovec	Nachádza sa na pravom berhu rieky Moravy, sverozápadne od obce Petrov.
PP osypané brehy	Nachádza sa severozápadne od mesta Strážnice, jedná sa o neregulovaný úsek rieky Moravy.
NPP Váté písky	Lokalita sa nachádza Rohatcom a Bzencom. Ide o unikátny bezlesný pruh, tiež nazývaný „Moravská Sahara“.
PP Žerotín	Nachádza sa pri obci Radějov na kopci Žerotín, jedná sa o lesné a trávnaté plochy.
PR Kůtky	Jeden z najcennejších území CHKO Bielych Karpát. Nachádzajú sa tu najrozsiahléjšie kvetnateľné lúky s vysokým zastúpením vysoko ohrozených druhov rastlín, predovšetkým orchideí.
NRP Čertoyje	Nachádza sa juhovýchodne od obce Radějov, ide o lúčnu rezerváciu.

3.2 Kultúrno-historické a spoločenské predpoklady cestovného ruchu

Mikroregión Strážnicko ako „Kraj vína a folkóru“ je predovšetkým lákavý svojimi kultúrными a historickými pamiatkami s prvkami ľudovej architektúry, zvykov a tradičných remesiel. Okrem štátom chránených pamiatok je v mikroregióne množstvo objektov s vysokou historickou hodnotou. Za posledné roky prešlo množstvo pamiatok a objektov reštaurovaním a rekonštrukciami a boli sprístupnené širokej verejnosti. Vo veľkej miere tak zatraktívili región. Všetky obce mikroregiónu majú dlhodobú tradíciu. Najstaršia z nich je Strážnica, ktorá sa stala centrom kultúry mikroregióna. Historici spomínajú Strážnicu už v roku 1086 ako bohaté tržné mesto. Charakteristickú image mikroregiónu Strážnicka tak reprezentujú strážnické brány zo 16. storočia (Skalická a Veselská), ktoré slúžili ako súčasť opevnenia pred Turkami. Za zmienku stojí spomenutý Strážnický zámok z 2. polovice 13. storočia s neodmysliteľným zámockým parkom, Kostol Nanebovzatia Panny Márie, alebo Židovská synagoga. Jednou z najstarších dochovaných historických pamiatok, ktorá sa taktiež nachádza v obci Strážnice je Průžkův mlyn z roku 1543. Z pôvodne vodného mlyna prestavbou v 19. storočí vznikol mlyn poháňaný parou a neskôr prerobený na elektrinu. Mlyn bol v aktívnej prevádzke do roku 1975. V dnešnej dobe je v ňom otvorená expozícia mlynárstva. Ďalším neodmysliteľným charakterovým črtom mikroregiónu sú vinné pivnice Plže nachádzajúce sa v obci Petrov zo 17. storočia. Na začiatku slúžili ako útočisko vinárov počas vojny, avšak dnes sú neodmysliteľnou súčasťou tradičných moravských vinárskych ciest. Tvoria jedinečnú pamiatkovo chránenú zástavbu s viac ako 60 pivnicami. Ich charakteristickým črtom je ich typická výzdoba modro-bielej farby s prvkami vinárstva, typická pre dané územie. Plže boli vyhlásené ministerstvom kultúry v roku 1983 za štátnu pamiatkovú rezerváciu. Najstaršou dochovanou cirkevnou pamiatkou v Petrove je baroková zvonica z 18. storočia. Ďalšou dochovanou pamiatkou je baroková kaplnka sedembolestnej Panny Márie. Nachádza sa neďaleko vinných pivníc a je zdobená pestrofarebnými ornamentmi typického pre dané územie podobne ako Plže. (Mikroregión Strážnicko, 2008)

Tab. 3 Kultúrno-historické pamiatky mikroregiónu Strážnicko (mikroregión Strážnicko, 2013)

Názov pamiatky	Popis pamiatky
Strážnické brány a Mestská veža	Veselská a Skalická brána s bočnými baštami pochádzajú zo 16. storočia, boli vybudované ako proti turecké opevnenie.
Zámok a zámocký park	Strážnický zámok pochádza z 2. polovice 13. storočia, neskôr bol prestavaný na renesančný zámok. V dnešnej dobe slúži ako sídlo Národného ústavu ľudovej kultúry, ďalej sa tu nachádza expozícia ľudovej hudby v ČR a knižnica. Zámok obklopuje park, ktorého súčasťou sú amfiteátry, letné kino.
Kostol Nanebovzatia Panny Márie	Barokový piaristický komplex z 18. storočia, ktorého súčasťou je kostol, kláštor a gymnázium bol postavený na mieste bratského areálu z konca 16. storočia.
Židovská synagoga s cintorínom	V severnej časti Strážnice je situovaný bývalá židovská synagoga a s ňou spojený židovský cintorín.
Dom číslo 52	Dom ktorý je chránený Pamiatkovým ústavom ČR pochádza z konca 18. storočia a je situovaný v obci Tasov.

Neodmysliteľnou súčasťou a charakterickým črtom mikroregiónu Strážnicka je zachovávanie tradícií minulých generácií a to v oblasti ľudových remesiel doprevádzanými jedinečnou hudobnou a piesňovou tvorbou, ktorá našla svoje uplatnenie v množstve folklórnych súborov a aktivít. Množstvo kultúrnych aktivít v mikroregióne má zásluhu na dokonalom zachovaní osobitého kroja a tradičných zvykov doprevádzaná cimbálovou hudbou typickou pre daný región. Ďalším významným predpokladom celkového ruchu v regióne je spojenie tradičného krojového kračírstva úzko spojeného s miestnym folklórom, ale taktiež výroba tradičnej modrotlača a výrobkov z tejto tkaniny. Medzi ďalšie typické remeslá patrí výroba figúriek z kukuričného šúpolia a výroba keramiky inšpirovanej špecifickou ľudovou tvorbou – fajáns. Zachovávanie tradícií a ľudových remesiel je úzko spojené

s obnovenou tradíciou Výročných trhov v Hroznovej Lhote. (Strategický plán MAS Strážnicko, 2007)

Ďalším predpokladom cestovného ruchu je tradícia vinnárstva daná špecifickými klimatickými podmienkami regiónu. Obec Strážnice získali v 1417 horenské právo, avšak najväčší rozmach vo vinárstve bol na prelome 16. a 17. storočia. Najnavštevovanejšie vinárske cesty v okolí Strážnice vedú na kopec Žerotín, kde sa koná množstvo kultúrnych akcií, z nich najpreferovanejšou „Zarážanie hory“, kedy sa tradične zamykajú vinné pivnice pred oberaním hrozna. Následnou atrakciou s dlhodobou tradíciou je „Strážnické vinobranie“, kedy návštevníci majú možnosť ochutnávať burčiak a kvalitné vína sprevádzané kultúrnym programom, kde nemožu chýbať miestne folkórne hudobné a tanečné súbory. Najznámejšou kultúrnou tradíciou Strážnice sú „Medzinárodný folklórny festival Strážnice“. Je zastúpený nielen miestnymi folklórnymi súbormi, ale vo veľkom počte účastníkmi z mnohých krajín. Tento festival sa koná vždy posledný víkend mesiaca Jún v priestoroch Zámockého parku a skanzemu v Strážnici. (Mikroregión Strážnicko, 2008)

3.3 Realizačné predpoklady cestovného ruchu

Pre určenie realizačných predpokladov cestovného ruchu mikroregiónu Strážnicka je nutné poznať situáciu dopravnej infraštruktúry, ubytovacích a stravovacích zariadení a informačných centier. Zároveň treba posúdiť ich vyhovujúci stav pre danú oblasť.

Dopravná dostupnosť nie je na dobrej úrovni, keďže oblasťou a jej najbližším okolím neprechádza žiadna diaľnica a ani rýchlostná komunikácia. Avšak prechádza tu jediná dôležitá cesta prvej triedy č.55 Břeclav – Uherské Hradiště – Olomouc, ktorá sa na juhu napája na cestu smerom na hraničný prechod so Slovenskou republikou.

Hromadnú dopravu zastupuje vo väčšine prípadov ČSAD Hodonín a.s. Dopravná obsluha je relatívne dobrej úrovni, avšak mimo pracovné dni je situácia neuspokojivá.

Oblasťou obcí Strážnice a Petrov prechádza jednokoľajová neelektrifikovaná železničná trať č.341 Hodonín – Rohatec – Veselí nad Moravou – Vrbovce, ide o prepravu osôb prímestskeho typu. Táto trať sa priamo napojuje na železničný koridor č.330 Břeclav – Přerov. V Sudoměřicích naväzuje na medzinárodnú trať Sudměřice nad Moravou – Holíč. V mikroregióne sú dve vlakové stanice a to v Sudoměřicích a v Strážnici a jedna železničná zastávka je v Petrove. (Riaditeľstvo ciest a diaľnic ČR, 2013)

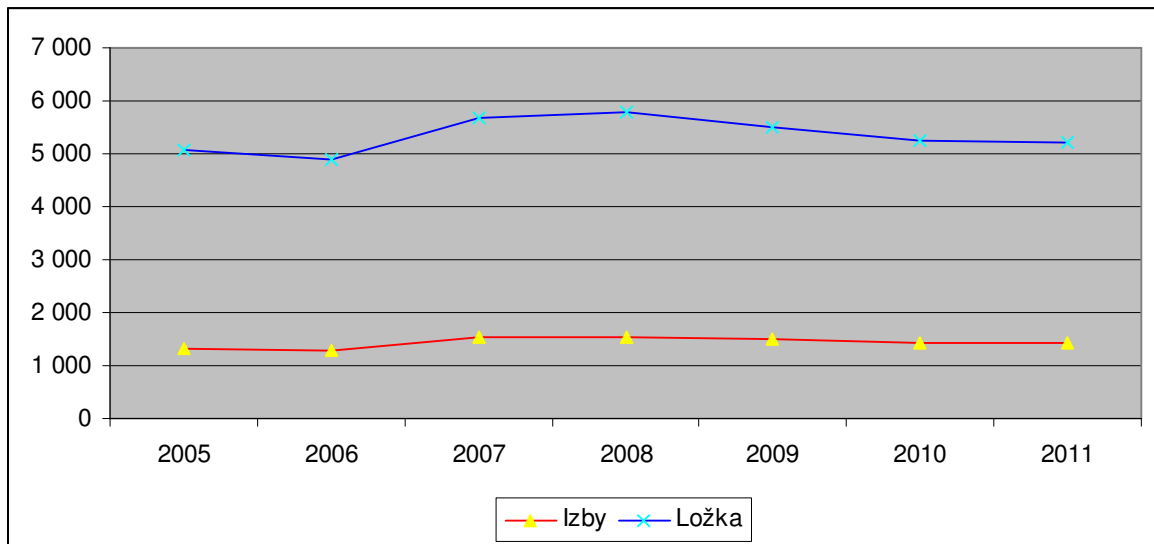
Mikroregión Strážnicko ponúka dobré podmienky pre cestovný ruch nielen kvôli svojim kultúrnym tradíciám, ale aj kvôli veľkému kultúrnemu a prírodnému fondu, ktorý má veľký rekreačný potenciál. Územie je veľmi atraktívne pre pešiu turistiku, cykloturistiku a vodnú turistiku. Potenciál rozvoja cestovného ruchu všetkých obcí mikroregiónu zabezpečuje Miesta akčná skupina Strážnicko, ktorej hlavnou úlohou je implementácia strategického plánu rozvoja do regióna. Oblasti podpory zahŕňajú zlepšenie kvality života v dedinských oblastiach, obnova a rozvoj kultúrnych, spoločenských a športových činností súvisiacich s témom, posilnenie miestneho ekonomického prostredia a zhodnotenia miestnej produkcie, rozvoj cestovného ruchu so zameraním na starostlivosť a ochranu životného prostredia, zachovanie a obnova kultúrneho dedičstva. Jednu z konkrétnych aktivít, do ktorej sú Dobrovoľný zväzok obcí a Miestna akčná skupina Strážnicko zapojené, je cezhraničný projekt 4 CYKLOREGIO, ktorého cieľom bolo vybudovať jednotnú sieť cyklistických chodníkov na území Strážnicka v naviazanosťou na nadregionálne cyklochodníky. Z hľadiska prepojenia ponuky cestovného ruchu je podstatné umiestnenie cyklochodníkov, aby sa napojilo na čo najviac vinnárskych a náučných chodníkov. Medzi najznámejšie cykloturistické chodníky patrí neodmysliteľne Strážnický vinnársky chodník. Trasa vedie čiastočne Dolnomoravským úvalom, smerom na východ až k podhoriu Bielych Karpát. Meria cez 100 km a je prepojený s ďalšími cyklistickými chodníkmi ako je vinnársky chodník Podluží a cyklochodníkmi vedúcimi až k bývalej Bzeneckej a Uherskohradištskej oblasti. Ďalším zaujímavým cyklochodníkom je Uprkov chodník (26 km), ktorého trasa začína pri Mestskom múzeu a pokračuje smerom na Tvarožnou Lhotu. Ide o pamiatkovo-rekreačný náučný cyklochodník. Veľmi zaujímavou atrakciou pre cykloturistov je cesta Strážnickým Pomoravím, kde východným bodom je Strážnice, odkiaľ majú turisti možnosť pokračovať k Baťovmu kanálu, ďalej k Petrovu a následne sa poznačených chodníkoch dostaneme až meandrom Moravy. Celkovo sa dá povedať, že Strážnice a Petrov pretína veľký počet náučných a rekreačných cyklochodníkov napájaných na ďalšie z okolitých obcí, či dokonca regiónov. (Strategický plán MAS Strážnicko, 2007)

Oblasť Strážnice a Petrov je bohatá na pramenné zdroje s veľkým potenciálom na vodnú turistiku. Za zmienku treba spomenúť plavby po Baťovom kanály s možnosťou vypožičania si ľodí priamo v prístave. Otváranie sezóny na Baťovom kanály začína už v máji a ukončenie sezóny býva zvyčajne koncom októbra. Okrem spomínanej vodnej nádrže

Mlýnky a Kúpaliska Autokemping je veľkým lákadlom pre odvážnejších turistov neďaleko vzdialená rieka Morava.

Ubytovacie zariadenia a kvalita ponúkaných služieb sú pre rozvoj cestovného ruchu každej destinácie veľmi dôležité. Ponuka ubytovacích zariadení z hľadiska typov ubytovania je v mikroregióne Strážnicko pomerne pestrá, v zastúpení hotelov, penziónov, ubytovní a autokempingov. Väčšinu ubytovacej kapacity návštevníkov zabezpečujú menšie zariadenia typu penziónov. Rozmiestnenie stravovacích zariadení je takmer totožné s ubytovacími zariadeniami. Predovšetkým sú situované v Strážnici. (Mikroregión Strážnicko, 2008)

Graf 2 Počet lôžok a izieb v okrese Hodonín (ČSÚ, 2013)

Hlavný poskytovateľ informácií v mikroregióne je Turistické informačné centrum Strážnicka (TIC Strážnicko). Ponuká informácie o prírodných, kultúrnych a historických atrakciách, kultúrnych, športových a spoločenských akciách, informácie o ubytovacích a stravovacích zariadeniach. Poskytuje propagačné materiály a predaj miestnych výrobkov. Informácie zabezpečuje tiež Miestna akčná skupina Strážnicko, infocentrum Radějov a Hroznová Lhota. (Mikroregión Strážnicko, 2008)

4 MIKROREGIÓN SKALICKO

Mikroregión Skalicko vznikol v roku 2007 ako dobrovoľné združenie 21 obcí Brodské, Dubovce, Gbely, Holíč, Chropov, Kátov, Kopčany, Koválovec, Letničie, Lopašov, Mokrý Háj, Oreské, Petrova Ves, Popudinské Močidl'any, Prietržka, Radimov, Radošovce, Skalica, Trnovec, Unín, Vrádište. Všetky obce patria do okresu Skalica. Hlavným cieľom činnosti je usmerňovanie svojej činnosti súlade s plánmi rozvoja regiónu a to podpora rozvoja mikroregiónu Skalicko, organizáciu podujatí zameraných na propagáciu mikroregiónu Skalicko, ochranu a tvorbu životného prostredia, rozvoj a ochranu duchovných hodnôt, rozvoj cestovného ruchu, podpora športu detí, mládeže a občanov zdravotne postihnutých, zachovanie prírodných a kultúrnych hodnôt. Ďalším cieľom je iniciovanie nadväzovania cezhraničných kontaktov medzi podnikateľmi a inými subjektami (orgánmi všeobecnej a špeciálnej štátnej správy, miestnej samosprávy, finančnými ústavmi a ďalšími domácimi a zahraničnými partnermi). Posledným cieľom je zabezpečovanie školenia, seminárov, spracovania žiadostí na čerpanie grantov a zabezpečenie kultúrnych, športových a spoločenských aktivít. Mikroregión Skalicko tvoria všetky obce a mestá okresu Skalica. Má 3 mestá (Skalica, Holíč, Gbely) a 18 obcí. (Mikroregión Skalicko, 2007)

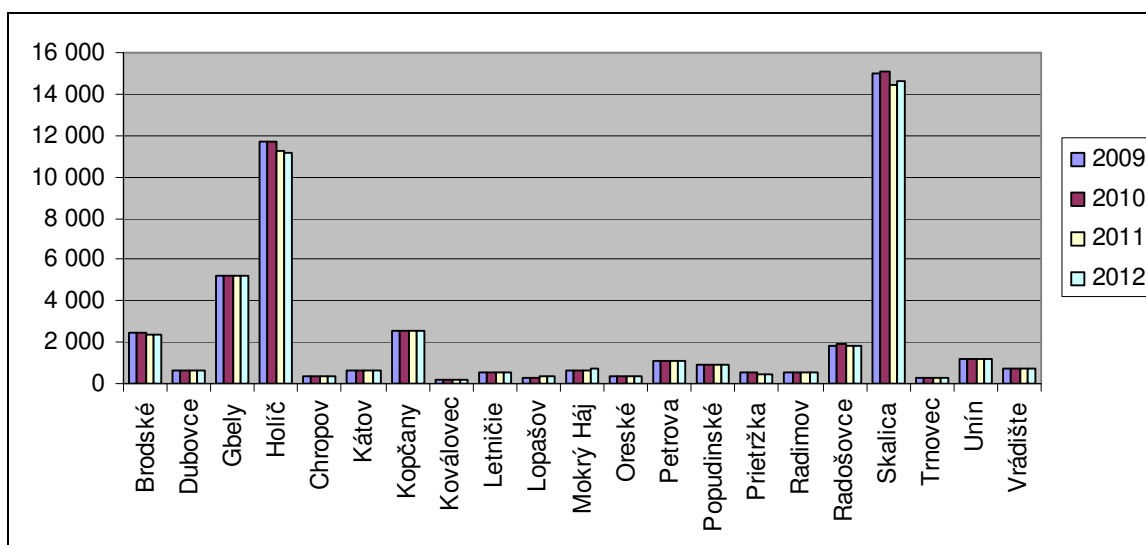
Centrom mikroregiónu je Skalica s najvyšším počtom obyvateľov. V mikroregióne Skalicko žilo k 31.1.2012 46 769 obyvateľov. Vývoj obyvateľstva miest a obcí za posledné roky môžeme sledovať v nasledujúcej tabuľke.

Tab. 4 Vývoj počtu obyvateľov v okrese Skalica k 31.12 (Štatistický úrad SR, 2013)

Počet obyvateľov / rok	2009	2010	2011	2012
Brodské	2 447	2 435	2 360	2 348
Dubovce	656	645	649	647
Gbely	5 192	5 195	5 218	5 198
Holíč	11 728	11 699	11 218	11 169
Chropov	365	373	380	379
Kátov	598	597	601	598
Kopčany	2 573	2 578	2 591	2 580

Koválovec	155	145	142	142
Letničie	525	522	513	511
Lopašov	307	312	322	330
Mokrý Háj	681	684	667	693
Oreské	356	356	361	368
Petrova Ves	1 071	1 086	1 107	1 114
Popudinské Močidľany	924	923	911	911
Prietržka	512	522	489	488
Radimov	578	574	583	582
Radošovce	1 858	1 875	1 804	1 800
Skalica	15 005	15 104	14 466	14 609
Trnovec	307	306	314	314
Unín	1 213	1197	1 221	1 219
Vrádište	716	743	751	769
SPOLU	47 767	47 871	46 668	46 769

Graf 3 Vývoj počtu obyvateľov v okrese Skalica k 31.12 (autor, 2013)

Ekonomické obyvateľstvo tvorí viac ako polovica obyvateľov žijúcich na území mikroregiónu Skalicko (53,58 %). Ekonomicky neaktívne obyvateľstvo zhrňa osoby, ktoré sú v sledovanom období bez práce, poberajú dôchodok, osoby na materskej dovolenke a osoby mladšie ako 15 rokov. (Regionálna rozvojová agentúra Skalica, 2010)

Tab. 5 Ekonomicky aktívne obyvateľstvo v okrese Skalica k 31.12.2009 (Štatistický úrad SR, 2013)

Okres	Ekonomicky aktívne obyvateľstvo	Uchádzači o zamestnanie celkom	Disponibilný počet uchádzačov o zamestnanie (v %)	Miera nezamestnanosti vypočítaná z celkového počtu UoZ (v %)	Miera evidovanej nezamestnanosti (v %)
Skalica	25 595	3 331	2 956	13,01	11,55

4.1 Prírodné predpoklady cestovného ruchu

Mikroregión Skalicko sa nachádza v západnej časti Slovenska, neďaleko hraníc s Českou republikou. Leží v blízkosti Bielych karpát a hraničnej rieky Moravy. Hranica s Českou republikou na západe prechádza stredom koryta rieky Moravy, zo severnej strany prechádza stredom Baťovho kanála a pokračuje popri Sudoměřickom potoku. Územie od Moravy má rovinný charakter s nadmorskou výškou 150-160 m n.m., ktorá sa zvyšuje prechodom cez Chvojnickú pahorkatinu do výšky 574, 3 m n.m. Klimaticky patrí do teplej, mierne suchej oblasti. Patrí do oblasti panónskej a západokarpatskej flóry. Oblasť panónskej flóry pokrýva nížinnú časť územia tvorenú Dolnomoravskou nivou a Chvojnickou pahorkatinou. Ide o oblasť s charakteristickým výskytom teplomilných druhov biotopov s fragmentami stepi a lesostepi. V oblasti nivy rieky Moravy sú prirodzenou vegetáciou lužné lesy nížinné, tzv. tvrdé lužné lesy. Lužné lesy sú druhovo najbohatším lesným ekosystémom s najvyšou produkciou biomasy. Územie Chvojnickej pahorkatiny pokrývajú dubovo - hrabové lesy v severovýchodnej časti karpatské, v ostatných častiach panónske. Južne od Skalice sú mapované dva ostrovčeky dubových xerotermofilných lesov, submeditárnych a skalných stepí. V nivách Zlatníckeho potoka sú lužné podhorské a horské lesy. Biele Karpaty sa rozpres-

tierajú ako podcelok Žalostinská vrchovina (Skalické hory). Predstavujú stredohorskú krajinu listnatých lesov plniacich lesohospodársku, vodohospodársku a rekreačnú funkciu. Prehľad o najvýznamnejších chránených územiach v mikroregióne viac približuje nasledujúca tabuľka.

Z geografického hľadiska a v zmysle európskych kritérií návrhu Európskej ekologickej siete sú v rámci mikroregiónu navrhované nadregionálne biocentrá Skalica, časť Pomoravia, Biele Karpaty. V Pomoraví sa stretávajú tri zóny: Panónska, karpatská a hercýnska, čo určuje vysokú biodiverzitu ako komplex biotopov a to vodných, močiarnych, lúčnych aluviálnych a viatych pieskov. Pod názvom Niva Morava bolo územie v roku 1993 začlenené do zoznamu území Ramsarskej konvencie. Lokalita je významným vtáčím územím Európy, kadiaľ vedie ťahová cesta vtákov. Hniezdia tu významné mokradné a vodné druhy vtákov. V Zlatníckej doline je zaznamenaný výskyt jašterice obyčajnej, slepúcha lámavého, vidlochvosta feniklového, salamandry škvrnitej.

Mikroregión Skalicko má množstvo možností na realizovanie vodnej turistiky a vodných športov. Jendou z možností, ktoré ponúka Skalicko je Baťov kanál. Baťov kanál je splavný od mesta Skalica až po obec Brodské odkiaľ pokračuje až po Otrokovice. Ponúka možnosti rekreačných a výletných plavieb. Množstvo prírodných a umelo vytvorených vodných plôch nachádzajúcich sa na území Skalicka ponúka široké využitie aj pre priaznivcov rybolovu. Štrkoviská a rôzne vodné plochy sa nachádzajú území mesta Gbely (Adamovské jazerá), Kopčian, Skalice, Holíča, Petrovej Vsi, Prietržky, Radimova a Kátova. Adamovské jazerá pri Gbeloch su zaradené do chráneného vtáčieho územia NATURA 2000. Na území Skalice sa nachádza 5 vodných plôch Mlynky, OR Lipa, Ivánek, OR Žlutnica, rybníky s celkovou výmerou 48,6 ha a plocha rieky Moravy v úseku 5,5 km. Návštevníci môžu využívať služby kúpalísk situovaných v Holíči, Skalici a Zlatníckej doline. (Regionálna rozvojová agentúra Skalica, 2010)

Tab. 6 Prehľad chránených území v Mikroregióne Skalicko (Regionálna rozvojová agentúra Skalica, 2010)

Chránené územia	Popis
Biele Karpaty	chránená krajinná oblasť
Šmatľavské ulisko	prírodná rezervácia
Veterník	prírodná rezervácia
Chvojnica	prírodná pamiatka
Chropovská strž	prírodná pamiatka
Ivánek	prírodná pamiatka
Kátovské rameno	prírodná pamiatka
Raková	prírodná pamiatka
Budkovianske rybníky	chránený areál
Kátovské jazero	chránený areál
Mŕtve rameno Lipa	chránený areál
Vodná nádrž Petrova Ves	chránený areál

4.2 Kultúrno-historické a spoločenské predpoklady cestovného ruchu

Mikroregión Skalicko je taktiež ako Strážnicko lákavý svojimi kultúrnymi a historickými pamiatkami s prvkami ľudovej architektúry, zvykov a tradičných remesiel. Všetky obce mikroregiónu majú dlhodobú tradíciu, však najstaršia z nich je okresné mesto Skalica, ktorá sa stala centrom kultúry mikroregiónu. Skalica si do dnešných dní zachovala historický ráz centra mesta, celistvo zachovaným historickým jadrom - mestskou pamiatkovou zónou. Centrum mesta tvorí unikátne trojuholníkové námestie lemované viacerými historickými sakrálnymi i svetskými stavbami, z ktorých niektoré sú aj v priľahlých uličkách. Širšie okolie lemuje torzo stredovekého opevnenia, ktoré je najlepšie zachované pri františkánskom komplexe a okolie rotundy sv. Juraja, tzv. podhradie s úzkymi uličkami vydláždenými ka-

meňom. Nachádza sa tu množstvo historických pamiatok z romanského, gotického obdobia, či z obdobia nájazdov turkov.

Okrem tradičných kutlútnych akcií a tradícií - hodových, fašiangových a vianočných či veľkonočných zvykov a zábav tento mikroregión ponúka veľa mladších avšak zaužívaných tradícií. Je to napríklad oslava unikátnej slovenskej, v Európskej únii registrovanej, špeciality Skalického trdelníka formou jednodňového Trdlofestu v Skalici. Populárny je Cibulafest v Holíči a Kvetinové dni v Kátove, Záhorácky veterán rally v Petrovej vsi, preteky na rýchlosťnom motookruhu v Holíči či v Kopčanoch, alebo originálne podujatie pod názvom Unínske samohyby. Radimovská šopa ponúka možnosť zabaviť sa pri množstve hudby viacerých žánrov. Okrem toho sa tu pravidelne usporadúva viacero hudobných festivalov vážnej, folklórnej, dychovej či folkovej hudby. (Mesto Skalica, 2013)

V rámci letnej turistiky môžu návštevníci využívať množstvo cyklochodníkov. Mikroregiónom Skalicko prechádza približne 46 km cyklotrás, ktoré prechádzajú takmer každou obcou mikroregiónu. Mikroregiónom prechádza Záhorská cyklomagistrála, Cyklomagistrála okolo rieky Moravy, Zlatnícka dolina (Skalica), Vrádište – Prietržka – Skalica, Brodské CLO – Borský Jur – Moravský sv. Ján, Holíč – Hodnín (štátna hranica), Kopčany – Morava. V poslednej dobe sa teší veľkému záujmu pešia turistika po vyznačených peších trasách. Trasa prechádzajúca terénom Chvojnickej pahorkatiny je tvorená Skalickým hájikom a Zámčiskom, ktoré je najvyšším bodom pahorkatiny s prevýšením 434 m n.m. Cyklotúru na Zámčisko je možné začať v ktorejkoľvek obci pod Zámčiskom. Začína v obci Unín, ktorá je najvyššie položená obec v okrese Skalica, odkiaľ vedie cesta do Radimova a až na vrch Zámčisko. Pre Kopčany je typická jazda na koňoch spojená s barokovým žrebčínom „Štít“. V chotári Kátov sa nachádza náučný chodník Lužný les – Katovské rameno, ktorý zriadil Klub turistov Holíč.

Mikroregión je považovaný za jednu z troch najvýznamnejších vinohradníckych oblastí na Slovensku. Patrí do Malokarpateskej vinohradníckej oblasti. Skalický vinohradnícky región tvoria chotáre miest a obcí Gbely, Kopčany, Koválovec, Mokrá Háj, Petrova Ves, Podunajské Močidl'any, Prietržka, Radimov, Radošovce, Skalica, Unín, Vrádište. Celá oblasť je popretkávaná vinohradmi, typickými vinohradníckymi búdami – vinohradníckymi domčekmi, ktoré slúžia ako hospodárske zázemie a nezriedka aj ako miesto stretávania sa vinohradníkov a ich rodín. Pestujú sa tu všetky odrody vín od polovice 15. storočia. Mnohí vinohradníci ponúkajú okrem koštočky aj možnosť stravovania či ubytovania. Spolkovú

činnosť vinohradníkov a vinárov zastrešujú miestne organizácie Slovenského záhradkárkeho zväzu a tiež občianske združenie Vínná cesta Záhoria, ktorá združuje podnikateľov a jednotlivé obce, ktorých aktivity smerujú na podporu rozvoja cestovného ruchu prostredníctvom širokej ponuky svojich služieb.

Historické pamiatky zohrávajú významnú úlohu pri tvorbe imidžu regiónu. Unikátnou je v celoslovenskom, či stredoeurópskom kontexte veľkomoravský kostol sv. Margity v Kopčanoch ako najstaršia stavebná pamiatka v mikroregióne. Významé sú stavby z tereziánskeho obdobia v Kopčanoch a Holíči – žrebčín, zámok. Skalica patrí k slovenským mestám so zachovaným stredovekým urbanizmom, významným počtom sakrálnych stavieb, stavebnými pamiatkami reprezentujúce obdobie od Veľkomoravskej ríše, ktorú predstavuje Rotunda sv. Juraja až po secesnú budovu Domu kultúry v Skalici. (Regionálna rozvojová agentúra Skalica, 2010)

Tab. 7 Historické pamiatky v mikroregióne Skalicko (Mesto Skalica, 2013)

Historické pamiatky	Popis
Dom kultúry v Skalici	Patrí k najzaujímavejším stavbám v Skalici, postavená bola v roku 1905 Dušanom Jurkovičom s mozaikovými nástennými dekoráciami na fasáde realizované podľa návrhu Mikoláša Aleša.
Rotunda sv. Juraja v Skalici	Románska rotunda sv. Juraja stojí v blízkosti ranostredovekého hrádka na miesto ktorého postavili v roku 1823 Kalváriu. Vzácné sú nástenné maľby na stenách v rotunde, pochádzajúce z 15. storočia. Znázorňujú výjavy legendy o svätom Jurajovi.
Holíčsky zámok	Neskorobarokový výzor je výsledkom rozsiahlej prestavby renesančnej protitureckej pevnosti na reprezentačné sídlo rodiny Habsburgovcov. Trojpodlažná obytná budova je riešená do tvaru U okolo ktorej sú mohutné múry a priekopy, za ktorými sa nachádzal rozsiahly ohradený park. Bol vyhlásený národnou kultúrnou pamiatkou v roku 1970.

Veterný mlyn v Holíči	Kamenný trojpodlažný objekt bol postavený koncom 19. storočia.
Barokový žrebčín v Kopčanoch	Prvá zmienka je datovaná v rokoch 1660-1680, kedy bol v Kopčanoch vybudovaný rozsiahly žrebčín. Je postavený na spôsob kaštieľa s priehľadnými krídlami.
Kostol sv. Margity Antiochijskej v Kopčanoch	Kostol sv. Margity Antiochijskej sa nachádza pri obci Kopčany, stojí na ľavom brehu rieky Moravy. Prvá zmienka je z roku 1392 a ako farský kostol slúžil až do 18. storočia. Považuje sa najstaršiu stojacu cirkevnú stavbu v strednej Európe. Vznikol v súvislosti vybudovania veľkomoravského hradiska Valy v Mikulčiciach v 9. storočí.

4.3 Realizačné predpoklady cestovného ruchu

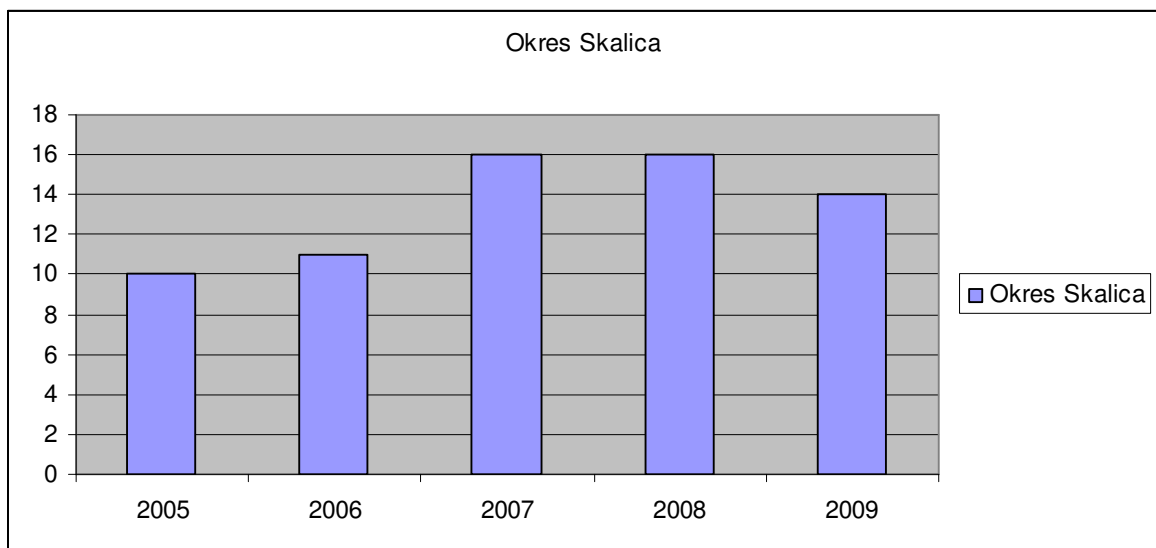
Dopravná dostupnosť predstavuje dôležitú realizačnú podmienku cestovného ruchu regiónu. Štátne komunikácie v Skalici tvoria tranzitné diagonály, na ktoré nadväzuje sieť miestnych komunikácií, ktoré zasahujú do urbanistickej štruktúry pamiatkovej zóny mesta. V súčasnosti po vybudovaní preložky cesty II/426 došlo k zmierneniu dopadu na historické centrum Skalici. Regiónom prechádzajú cesty II. a III. triedy. Svojou polohou je mikroregión exponovaný na hranici Česka – 4 hraničné priechody - Brodské – 2 priechody, Holíč a Skalica. Regiónom prechádza železničná trať Kúty – Holíč – Skalica – Sudoměřice (ČR). Trať zohráva významnú úlohu v osobnej, ale aj nákladnej doprave a to predovšetkým z hľadiska prepojenia prepravy s ekonomickými centrami (Bratislava, Brno, Viedeň). Dôležitým medzinárodným železničným dopravným uzlom sú Kúty, vzdialené 35 km od Skalice.

Okrem možností kultúrneho využitia má okres veľký potenciál v oblasti športu a športového využitia. V sledovanom území sa nachádzajú otvorené futabové a multifunkčné ihriská, celkový počet je 44 ihrísk, taktiež sa tu nachádza 8 štadiónov a 1 športová hala, ktorá sa nachádza v meste Holíč. V mikroregióne Skalicko sa nachádza zimný štadión. Tenisové kurty sa nachádzajú v Skalici, Holíči, Kopčanoch, Prietržke, Lopašove. V meste Skalica je vybudované 18 jamkové golfové ihrisko situované pod kopcom Winterperk v oblasti vin-

ných pivníc. V katastrálnom území Holíča sa nachádza športové letisko, ktoré zabezpečuje vyhlídkové a rekreačné lety. (Regionálna rozvojová agentúra Skalica, 2010)

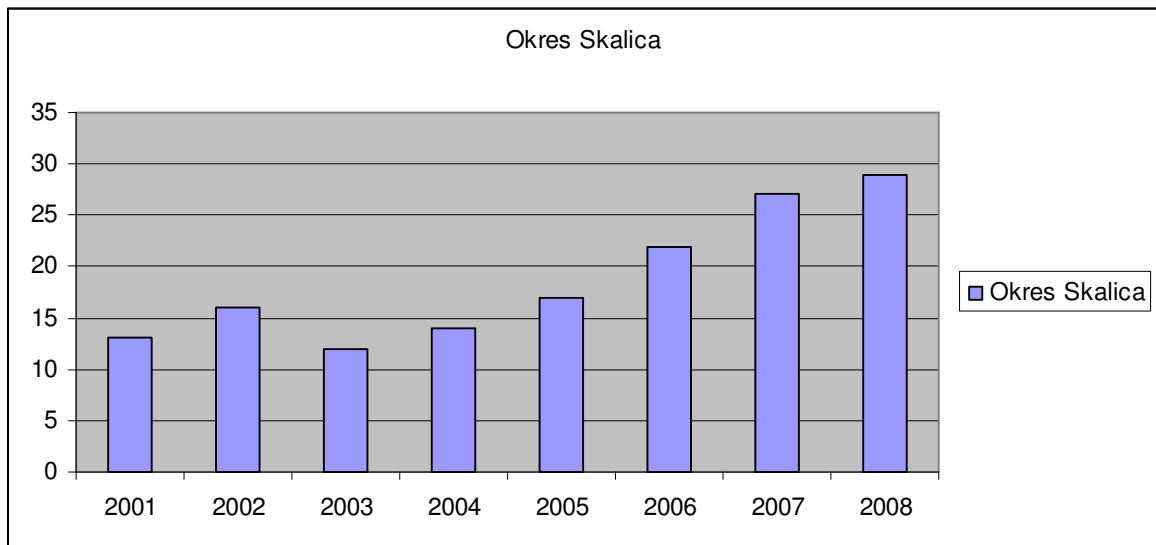
V rámci cestovného ruchu je veľmi dôležitá kvalita a úroveň poskytovaných stravovacích, ubytovacích a rôznych doplnkových služieb. Na území mikroregiónu sa nachádza pomerne veľké množstvo stravovacích a ubytovacích zariadení. Vývoj počtu ubytovacích zariadení v okrese Skalica ukazuje nasledujúci graf.

Graf 4 Počet ubytovacích zariadení v okrese Skalica (Slovenský štatistický úrad SR, 2013)

Najväčší počet reštauračných zariadení je situovaných v mestách Holíč (10 reštaurácií) a Skalica (10 reštaurácií), v obciach s vyšším počtom obyvateľov ako sú Kopčany (3 reštaurácie) a Radošovce (2 reštaurácie). Ako vidno z tabuľky, vývoj počtu hotelov, ale najmä reštaurácií má stúpajúci charakter.

Graf 5 Vývoj počtu hotelov a reštaurácií v okrese Skalica (Slovenský štatistický úrad SR, 2013)

Hlavný poskytovateľ informácií je Regionálna rozvojová agentúra s Skalici (RRASI), ktorá zastrešuje všetky Turistické informačné kancelárie (TIK) v regióne. Pomáha pri vytváraní materiálno-organizačných predpokladov pre poskytovanie potrebných informácií návštevníkom a domácim obyvateľom mesta Skalica a celého mikroregiónu.

Partnersvo pre Horné Záhorie je združenie, ktoré združuje obce a mestá okresu Skalica a obec Smolinské, podnikateľov, neziskové organizácie a aktívnych občanov pri dodržaní princípu Leader. Z 21 obcí okresu Skalica je členom 20 obcí, okrem Skalice, s ktorou samozrejme úzko spolupracuje. Cieľom združenia je rozvoj vidieka a mestských oblastí a to najmä v oblastiach ako je cestovný ruch, sociálne služby, obnoviteľné formy energie, živorné prostredie, veda, výskum a vzdelávanie.

5 ZHODNOTENIE VZŤAHOV AKTÉROV CESTOVNÉHO RUCHU MIKROREGIÓNOV STRÁŽNICKA A SKALICKA

Jeden z hlavných výzkumných problémov tejto diplomovej práce je založený na rastúcom význame, ktorý je prikladaný sieťam aktérov cestovného ruchu v cezhraničnej spolupráci medzi ČR a SR, kde reprezentantmi aktérov sú obce a mestá spriatelených mikroregiónov Strážnicka a Skalicka. Hlavným cieľom je zhodnotiť súčasný stav procesu sieťovania obcí v rámci mikroregiónov, vypracovať spoločnú stratégiu cestovného ruchu a navrhnúť možnosti ďalšieho rozvoja cestovného ruchu v modelovej oblasti.

S ohľadom na charakter skúmanej problematiky bol kladený dôraz na kvalitatívne prístupy na báze štrukturovaných rozhovorov. Celkovo sa dá metodika výzkumu charakterizovať nasledujúcim spôsobom:

- Identifikácia relevantných aktérov cestovného ruchu reprezentujúcu verejnú správu záujmového územia prostredníctvom prieskumu relevantných informácií a priameho terénneho výzkumu.
- Výber aktérov cestovného ruchu, teda jednotlivými obcami mikroregiónov pre realizáciu štandardizovaného rozhovoru.
- Vlastná realizácia štandardizovaného rozhovoru so zameraním na nasledujúce okruhy otázok. Použitý okruh je obsahom Prílohy č.1, 2.

Štandardizovaný rozhovor bol realizovaný s využitím manuálu otázok, ktoré boli položené celkovo vytypovaným jedenástim kľúčovým aktérom reprezentujúcich Mikroregión Strážnicko a Skalicko:

- Strážnice
- Tvarožná Lhota
- Sudoměřice
- Petrov
- Zástupca Mikroregiónu Strážnicko
- Skalica
- Holíč

- Kopčany
- Zástupca Mikroregiónu Skalicko
- Zástupca Mikroregiónu Horné Záhorie

Cezhraničné územie mikroregiónov Skalicka a Strážnicka má vytvorené bohaté prírodné, a kultúrno-historické predpoklady pre rozvoj takmer všetkých druhov vnútrozemského turizmu. Cestovný ruch patrí dlhodobo na obidvoch stranách regiónu k službám s prebytkovou bilanciou. Na území sa nachádza veľký počet kultúrnych a historických pamiatok, celoštátneho, ale aj medzinárodného významu, sprevádzanými mnohými kultúrnymi a športovými akciami. Najčastejšími návštevníkmi sú hlavne turisti susediacej zeme, tzn. že sa zvyšuje podiel slovenských a českých turistov v prihraničnom území. Napriek zvyšujúcej sa návštevnosti regiónu, tak efekt vyjadrený napríklad pobytovou návštevnosťou a príjmami je zatiaľ veľmi malý. Veľký rozvoj zaznamenáva cykloturistika, pešia turistika spojená s existenciou náučných chodníkov a vinárska turistika.

Na území mikroregiónov sú vybudované siete kultúrnych pamiatok, pamiatkovo chránených historických sídiel a kultúrnych inštitúcií. V regióne sa konajú mnohé folklórne festivaly so zachovávaním miestnych tradícií. Na českej strane patrí medzi najvýznamnejšie Medzinárodný folklórny festival v Strážnici, či na slovenskej strane Trdlofest v Skalici, či Skalické dni. Medzi ďalšie populárne akcie so zachovávaním tradícií patria fašiangy, vino-brania, hody, ľudové slávnosti a pod. Za pozitívum treba pokladať iniciatívu malých sídiel v zachovávaní svojich tradícií (kroje, remeslá). K týmto iniciatívam dochádza najmä na českej strane, na slovenskej strane regiónu dochádza k poklesu, či stagnácií na súčasnej úrovni. Územie mikroregiónu má potencionál aj pre rozvoj vodnej turistiky. Vodné cesty, ktoré existujú (Baťov kanál, Lipa) sú intenzívne využívané pre účely turizmu, rovnako ako vyššie spomínané cyklotrasy.

Obce, mestá a združenia, ktoré sú zapojené do programu cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Česká republika sú Gbely, Holíč, Kopčany, Partnerstvo pre Horné Záhorie, Popudinské Močidl'any a Skalica. Najväčšiu úlohu pri tvorbe cezhraničnej spolupráce zohráva Skalica. Ako je možno vidieť v nasledovnej tabuľke, v rámci mikroregiónu Skalicko úzko spolupracuje vo forme spoločnej propagácie s Holíčom, Kopčanmi, Regionálnou rozvojovou agentúrou (RRASI) a s Partnerstvom pre Horné Záhorie. Spolupráca najmä s Gbelmi, Kátovom, Mokrým Hájom, Prietržkou a Vrádišťom je založená na existencii

cyklotrás, pešej turistiky a turistiky spojenej s vínom. Veľký význam prikladajú spoločnému marketingu a propagácii, tvorbe spoločnej ponuky produktov cestovného ruchu pre turistov (spoločné kultúrne, športové a iné akcie), finančnej spolúčasti na projektoch a spoločné zdieľanie informácií (o turistoch, aktéroch cestovného ruchu a novinkách v oblasti). Ako spôsob propagácie preferujú spoločné logo Záhorie, využívanie internetových stránok, iných spoločných propagačných materiálov (billboardy, letáky, knihy, časopisy). Nižší význam prikladajú spoločnému vystupovaniu na kongresoch a veľtrhoch (stále tí istí ľudia). Komunikácia medzi jednotlivými obcami prebieha na formálnej, ale najmä na neformálnej úrovni. Za významné pre zlepšenie rozvoja cestovného ruchu v rámci mesta, ale aj samotného mikroregiónu považujú zlepšenie dopravnej infraštruktúry, naďalej budovanie cyklotrás, náučných chodníkov a tým rozvoju pešej turistiky. Veľký význam prikladajú vzhľad mesta s tým spojená zrekonštruovaná pamiatková zóna, ďalej ku skvalitneniu životného prostredia (úprava vodných tokov a ploch, starostlivosť o parky a sídelnej zelene), vzdelávaniu a využívaní ľudského kapitálu a v neposlednom rade cezhraničnej spolupráci.

Čo sa týka cezhraničnej spolupráce, tak Skalica, Holíč, Gbely, Kopčany, Kátov má vybudované úzke vzťahy najmä so Strážnicou (7 spoločných projektov, napr. Rekonštrukcia a výstavba trás pre pešú a cykloturistiku – napojenie na sieť trás projektu „4cykloregio“ pri Baťovom kanále), Sudoměřicami (Podpora biodiverzity, budovanie biokoridorov a vetrolamov v prihraničnej oblasti), Petrovom, Tvarožnou Lhotou (Objavme prírodné a kultúrne krásy susedov) a MAS Strážnicko vo forme viacerých spoločných projektov. Cezhraničnú spoluprácu so spomenutými obcami vidia najmä v spoluúčasti na tvorbe projektov, spoločnom marketingu, tvorbe spoločnej ponuky produktov pre turistov, avšak nižší význam prikladajú spoločnému zdieľaniu informácií o turistoch, aktéroch cestovného ruchu a novinkách v oblasti. Ich vzájomná komunikácia prebieha na formálnej úrovni, ale veľký význam prikladajú najmä neformálnym stretnutiam starostov obcí a miest.

6 SWOT ANALÝZA

SWOT analýza poskytuje celkový pohľad na situáciu riešeného územia – na jej silné, slabé stránky, príležitosti a ohrozenia. Na základe SWOT analýzy možno definovať najvhodnejšie ciele, ktoré by zúžitkovali predpoklady a pozitívne rozvojové impulzy na rozvoj cestovného ruchu v záujmovej oblasti reprezentovanými mikroregiónmi Strážnicko a Skalicko. Podľa povahy sledovaných javov sa v SWOT analýze rozlišujú pozitívne a negatívne faktory. Pozitívne faktory (silné stránky a príležitosti) predstavujú indikujúce rozvojové procesy a negatívne faktory (slabé stránky a ohrozenia) naznačujú problematické oblasti.

6.1 Silné stránky

6.1.1 Prírodné predpoklady cestovného ruchu:

- bohatá morfológická rozmanitosť a členitosť krajinej štruktúry priraničného regiónu
- diverzifikovaná krajina vhodná pre rozvoj cykloturistiky, pešej turistiky a vodnej turistiky
- významné prírodné lesné biomasy
- vhodné klimatické podmienky
- existencia chránených krajinných oblastí
- existencia chránených drohov rastlín a živočíchov
- relatívna čistota životného prostredia

6.1.2 Kultúrno-historické a spoločenské predpoklady cestovného ruchu:

- uchovávanie kultúrnych tradícií, najmä folklóru a remesiel
- usporiadavanie kultúrnych akcií, vďaka veľkému kultúrnemu významu mikroregiónov
- množstvo zachovaných historických pamiatok, budov, urbanizácie
- ľudová architektúra v obciach

- dobré možnosti vidieckej turistiky s väzbami na regionálne špecifické aktraktivity (vinnárstvo, folklór, tradičné remeslá)

6.1.3 Realizačné predpoklady cestovného ruchu:

- dobrá dopravná obslužnosť
- lodná doprava na Baťovom kanály, Morave
- dobré predpoklady pre rozvoj cykloturistiky a pešej turistiky, vďaka vybudovanej hustej sieti značených turistických trás
- počet a kvalita turistických informačných centier
- postupná informatizácia verejnej správy

6.2 Slabé stránky

6.2.1 Prírodné predpoklady cestovného ruchu:

- nedostatočná údržba krajinného rázu
- zhoršenie kvality vody niektorých prírodných vodných ploch
- prítomnosť veľkých znečisťovateľov životného prostredia
- značný výskyt starých ekologických záťaží
- nedostatočná protipovodňová ochrana sídiel
- zvýšená kontaminácia pody vplyvom poľnohospodárskej činnosti

6.2.2 Kultúrno-historické a spoločenské predpoklady cestovného ruchu:

- malá podpora na uchovanie a rozvoj folklórnej tradície zo strany mladých ľudí
- málo využívaní hmotné kultúrne dedičstvo v niektorých obciach mikroregiónov
- málo vodných ploch určených pre rekreáciu, rybarenie a vodné športy
- postupné stárnutie obyvateľstva najmä vo vidieckych oblastiach

6.2.3 Realizačné predpoklady cestovného ruchu:

- postupne upadajúci stav komunikácií II. a III. triedy

- nedostatočná dostupnosť cezhraničných sídiel a aktivít mimo hlavný koridor
- pokles kvality ubytovacích zariadení
- sústredenie ubytovacích zariadení do vybraných obcí
- orientácia mikroregiónov na sezónnu turistiku, predovšetkým letnú, čo má za následok nízku návštevnosť mikroregiónov v zimnej sezónne
- slabé služby v rekreačných zariadeniach
- nedostupné kvalitné verejné elektronické služby v českom a slovenskom jazyku
- nedostupnosť kvalitných e-služieb pre cezhraničný región

6.3 Príležitosti

6.3.1 Prírodné predpoklady cestovného ruchu:

- komplexné cezhraničnej revitalizácie krajiny
- spoločné riešenie environmentálnych problémov
- zvyšovanie záujmu o ekoturistiku, agroturistiku a vidieckej turistiky
- investície do údržby krajiny

6.3.2 Kultúrno-historické a spoločenské predpoklady cestovného ruchu:

- podpora spoločenských aktivít postavených na využití kultúrneho a folklórneho bohatstva mikroregiónov
- využitie finančnej spoluúrásti zo strany EU na údržbu historických pamiatok
- využitie významných osobností mikroregiónov
- zvyšovanie dopytu po nových produktoch cestovného ruchu
- propagácia rozšírenej ponuky voľnočasových a športových aktivít
- rozšírenie kultúrnych a športových aktivít v zimnom období
- rozšírenie ponuky aktivít zameraných pre rodiny s deťmi všetkých vekových skupín
- vytvorenie užšej spolupráce v oblasti cestovného ruchu a propagácie v rámci cezhraničnej spolupráce mikroregiónov

- využite potenciálu vodnej turistiky – Baťov kanál, Morava
- podpora rozvoja spoločnej vinárskej turistiky

6.3.3 Realizačné predpoklady cestovného ruchu:

- atraktívne územie pre zahraničných investorov
- vytváranie spoločných produktov a marketingu cezhraničného regiónu ako jednej destinácie
- zvýšenie spoločnej spolupráce mikroregiónov v oblasti využívania spoločnej infraštruktúry cestovného ruchu
- získanie finančných prostriedkov z fondov EU na vybudovanie a modernizáciu ubytovacích a stravovacích zariadení
- zlepšenie kvality ponúkaných služieb v oblasti cestovného ruchu - vzdelávanie, rozšírenie jazykových schopností
- rozvoj tradičného kúpeľníctva
- zlepšovanie stavu ciest a chodníkov
- budovanie parkovacích zón
- požičovne cyklistického vybavenia a s tým súvisiacimi službami
- dobudovanie a napojenie hlavných dopravných koridorov
- dobudovanie a doznačenie cyklotrás, chodníkov, vinárskych trás a vodných ciest

6.4 Ohrozenie

6.4.1 Prírodné predpoklady cestovného ruchu:

- zhoršenie životného prostredia vplyvom narastajúcej intenzity automobilovej dopravy
- neprimerané rozširovanie zastavanej plochy v chránených krajinných oblastiach
- znehodnotenie krajiny vplyvom podnej erózie

- poškodzovanie prírodných pamiatok vplyvom nedisciplinovaného chovania účastníkov cestovného ruchu
- zhoršujúci sa stav vodných ploch pre kúpanie
- zvyšovanie environmenálnej záťaže vplyvom zvyšovania dopravnej dostupnosti územia

6.4.2 Kultúrno-historické a spoločenské predpoklady cestovného ruchu:

- zhoršujúci sa stav kultúrno-historických pamiatok v dosledku nedostatočného množstva finančných prostriedkov (okrem Skalice)
- poškodzovanie kultúrno-historických pamiatok v dosledku nedisciplinovaného chovania účastníkov cestovného ruchu
- nedostatočná podpora kultúrneho povedomia obyvateľstva

6.4.3 Realizačné predpoklady cestovného ruchu:

- nedostatočná koordinácia subjektov cestovného ruchu
- zníženie kvality dopravnej obslužnosti v dosledku zlého stavu ciest II., III. triedy a miestnych komunikácií
- zaostávanie v budovaní a napojení regiónu na nadriadené siete
- rušenie prevádzky na regionálnych železničných tratiach a útlm regionálnej hromadnej dopravy
- zníženie konkurencieschopnosti mikroregiónov v dôsledku úpadku poskytovaných služieb v oblasti cestovného ruchu
- nízky stupeň spolupráce nekoordinovane vznikajúcich verejných informačných systémov

7 STRATÉGIA ROZVOJA CESTOVNÉHO RUCHU MIKROREGIÓNOV SKALICKA A STRÁŽNICKA

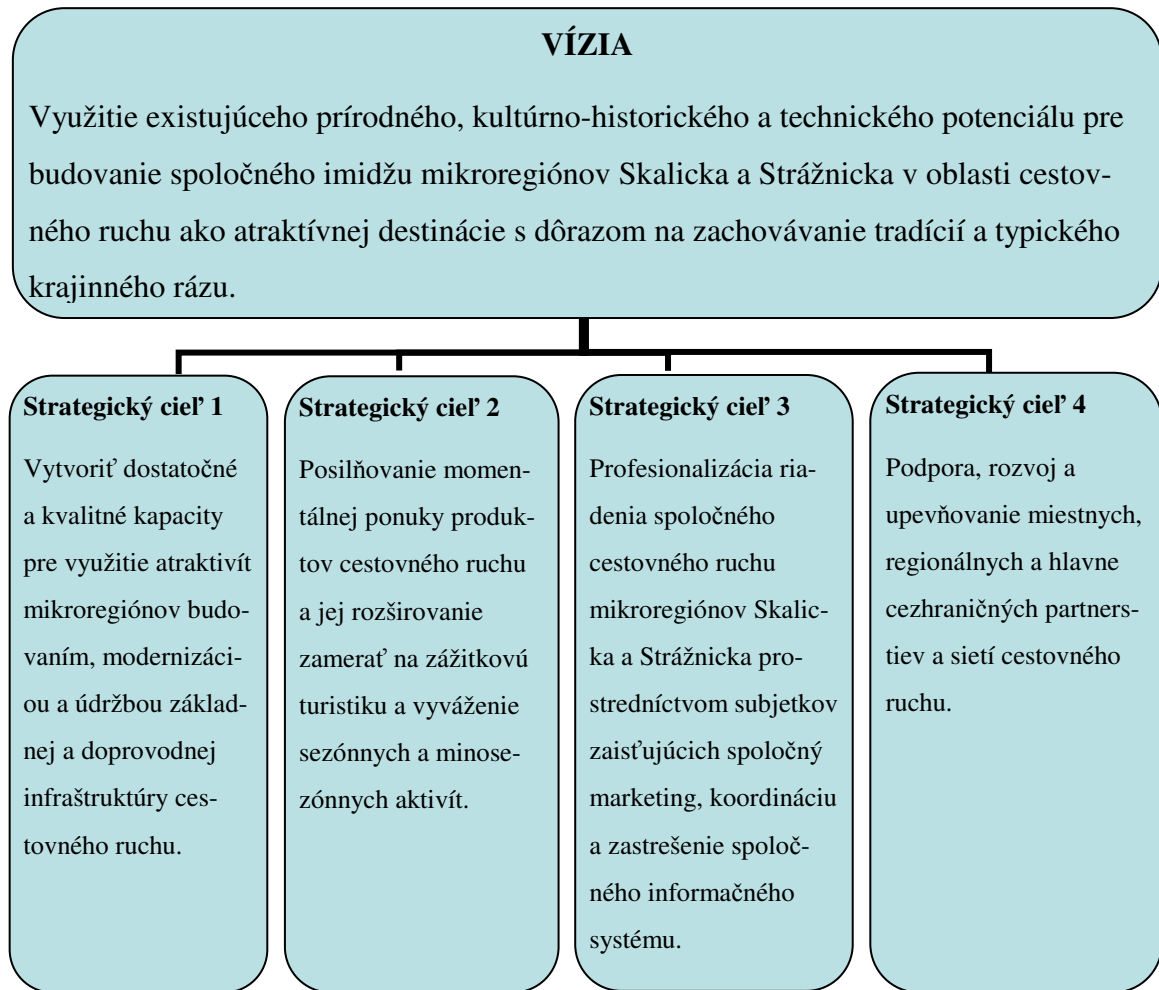
Cestovný ruch mikroregiónov Skalicko a Strážnicko má významné predpoklady pre rozvoj takmer všetkých druhov vnútrozemného turizmu skryté jednak v podobných prírodných podmienkach, ale hlavne v historicko-kultúrnom fonde, jednak v miestnom folklóre, ale i v tradícii miestneho vinnárstva a rozvíjajúcej sa cykloturistiky či pešej turistiky. Blízkosť záujmových oblastí a lokalizačné predpoklady napomáhajú vytvárať spoločné produkty cestovného ruchu a tak špecifickú image územia. V obciach existuje množstvo potenciálne turisticky významných atraktívnych lokalít. Pre úspešné naštartovanie a dlhodobé udržanie návštevnosti týchto miest a pamiatok je nutné zabezpečiť odpovedajúcu infraštruktúru vrátane prístupových trás, tak aby boli významné turistické lokality dostupnejšie, pričom je nutné rešpektovať limity ochrany životného prostredia a zachovanie typického krajinného rázu.

Navrhovanou víziou spoločného strategického plánu rozvoja cestovného ruchu modelového územia mikroregiónov Skalicka a Strážnicka je:

Využitie existujúceho prírodného, kultúrneho, historického a technického potenciálu pre budovanie spoločného imidžu mikroregiónov Skalicka a Strážnicka v oblasti cestovného ruchu ako atraktívnej destinácie s dôrazom na zachovávanie tradícií a typického krajinného rázu.

Strategické ciele a opatrenia smerujú k podpore obnovy kultúrnych, historických a prírodných atraktivít, spoločnej propagácie scénicky hodnotnej oblasti, rozvojom pešej turistiky, cykloturistiky a vinárskej turistiky, letnej rekreácie pri vode a ďalších produktov a služieb cestovného ruchu, a v neposlednom rade k budovaniu sietí cezhraničnej spolupráce mikroregiónov Skalicka a Strážnicka, ktoré by viedli k rozvoju cestovného ruchu v záujmovej oblasti.

7.1 Stanovenie vízie a strategických cieľov

7.2 Strategický cieľ 1 - Vytvoriť dostatočné a kvalitné kapacity pre využitie atraktivít mikroregiónov budovaním, modernizáciou a údržbou základnej a doprovodnej infraštruktúry cestovného ruchu

Úroveň základnej a doprovodnej infraštruktúry cestovného ruchu je základným predpokladom pre rozvoj roznych foriem cestovného ruchu a hlavne pre dlhodobý rozvoj turistickej návštevnosti. Skvalitnenie, ale aj skvantitatívnenie infraštruktúry umožní rozšírenie a skvalitnenie poskytovaných služieb. Strategický cieľ zahŕňa oblasti podpory základnej infraštruktúry v podobe širokej škály ubytovacích a stravovacích zariadení a doprovodnej infraštruktúry pre aktívnu a poznávaciu turistiku.

7.2.1 Opatrenie 1.1 - Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia základnej infraštruktúry cestovného ruchu – ubytovacích a stravovacích zariadení

Analýza záujmového územia ukázala koncentráciu ubytovacích zariadení s nie príliš vyhovujúcou druhovou skladbou, rozdielnou úrovňou technického stavu a vybavenosti ubytovacích a stravovacích zariadení. Predmetom opatrenia je preto aktívna a účinná podpora dobudovania a skvalitnenia štruktúry a vybavenosti ubytovacích a stravovacích zariadení v cezhraničnej oblasti oboch mikroregiónov Skalicka a Strážnicka.

Ciele opatrenia:

- zozšírenie a skvalitnenie základnej infraštruktúry cestovného ruchu
- zvýšenie štandardu poskytovaných služieb umožňujúcich uspokojiť širšie spektrum požiadaviek turistov
- zvýšenie konkurencieschopnosti

Aktivity opatrenia:

- rekonštrukcia a rozšírenie ubytovacích a stravovacích zariadení
- zvýšenie štandardu vybavenosti a ponuky služieb ubytovacích a stravovacích zariadení

Očakávané výstupy:

- počet novo zrekonštruovaných, alebo rozšírených ubytovacích a stravovacích zariadení
- zvýšený štandard vybavenosti a ponuky služieb ubytovacích a stravovacích zariadení

Príjemcovia podpory:

Podnikateľské subjekty v oblasti poskytovania ubytovacích a gastronomických služieb

Garant:

Mikroregión Skalicko a Strážnicko

Spôsob financovania:

obce mikroregiónov Skalicka a Strážnicka, OP Cezhraničná spolupráca 2017-2013 ČR-SR

Cieľové skupiny:

návštevníci a miestny obyvatelia mikroregiónov Skalicka a Strážnicka

7.2.2 Opatrenie 1.2 - Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia doprovodnej infraštruktúry cestovného ruchu – športovo-rekreačné zariadenia

Územie mikroregiónov je pokryté hustou sieťou turistických, cyklistických a náučných trás. Pre zvýšenie komfortu užívateľov je nutné, aby turistické, cyklistické a náučné trasy boli vybavené vhodnou doplnkovou infraštruktúrou, tak aby zatriktívili územie. V prírodných lokalitách musí byť pri budovaní všetkých typov trás rešpektované stanoviská orgánov zabývajúcich sa ochranou a prírody a krajiny a zachovanie typického krajinného rázu krajiny.

Ciele opatrenia:

- zvýšenie atraktivity územia pre návštevníkov
- zozšírenie a skvalitnenie doprovodnej turistickej infraštruktúry
- zvýšenie konkorencieschopnosti turistickej ponuky mikroregiónov pre aktívne trávenie voľného času
- zlepšenie inforomovanosti návštevníkov o miestnych prírodných atrakciách
- využitie potenciálu cykloturistiky, pešej turistiky, vinárskej turistiky pre rozvoj cestovného ruchu
- zvýšenie bezpečnosti na vyznačených cyklistických trasách

Aktivita opatrenia:

- skvalitnenie sietí turistických značených trás
- rekonštrukcia a budovanie tématicky zameraných náučných chodníkov (prírodné atraktivity, história, architektúra, tradície, remeslá, vinárstvo a legendy)
- rekonštrukcia a budovanie nových značených nových úsekov cyklochodníkov a tématicky náučných chodníkov a vinárskych chodníkov
- výstavba doprovodnej infraštruktúry na turistických a cyklistických trasách (odpočívadlá, lavičky, pitná voda, informačné tabule, úschovne, požičovne a opravovne bicyklov)

- realizácia bezpečnostných opatrení na nebezpečných, neprehľadných úsekoch cyklistických trás (preloženie, preznačenie, úprava povrchu)

Očakávané výstupy:

- novo vyznačené turistické trasy
- novo vybudované náučné chodníky
- novo vybudované vinárske chodníky
- novo vytvorené odpočinkové miesta a inštalované zariadenia doplnkovej infraštruktúry značených trás
- odstránenie technické a bezpečnostné závady na cyklochodníkoch a zníženie počtu nebezpečných a kolíznych miest na cyklistických trasách
- zvýšenie počtu užívateľov cyklochodníkov, náučných chodníkov a vinárskych chodníkov
- spracovanie koncepčných materiálov

Príjemcovia podpory:

zriaďovatelia a prevádzkovatelia peších, cyklistických, náučných a vinárskych trás

Garant:

Mikroregión Skalicko, Strážnicko

Spôsob financovania:

Trnavský kraj, obce Mikroregiónu Skalicka, Jihomoravský kraj, obce Mikroregiónu Strážnicka, OP cezhraničná spolupráca 2017-2013 ČR-SR

Ciel'ové skupiny:

návštevníci mikroregiónov a miestny obyvatelia

7.2.3 Opatrenie 1.2.1 Infraštruktúra pre vodnú turistiku a rekreačnú plavbu

Existencia prírodných a vodných rekreačných plocha území mikroregiónov Skalicko a Strážnicko predstavuje významný potenciál pre rozvoj turistiky pri vode. Stav niektorých vodných plôch však znemožňuje kúpanie, či nevhodné doprovodná infraštruktúra. Taktiež

úseky vodných tokov majú dobré predpoklady pre rozvoj rekreačnej turistiky, ale ich potenciál je využívaný v obmedzenej miere.

Ciele opatrenia:

- zvýšenie atraktivity územia mikroregiónov pre návštevníkov
- zlepšenie stavu a kvality vodných plôch a infraštruktúry pre pobyt pri vode
- zozšírenie a skvalitnenie infraštruktúry pre rekreačnú plavbu

Aktivity opatrenia:

- vyčistenie vodných plôch využívajúcich k rekreácii, zlepšenie prostredia v bezprostrednom okolí vodných plôch
- výstavba a rekonštrukcia infraštruktúry súvisiacej s rekreáciou pri vode (prístupové komunikácie, parkoviská, sociálne zariadenia)
- výstavba a rekonštrukcia infraštruktúrnych zariadení umožňujúcich realizovanie vodných športov (požičovne lodí)
- nákup plavidiel pre rekreačnú vodnú plavbu
- podpora spracovania koncepčných a marketingových štúdií, zaoberajúcich sa problematikou možnosti vodnej turistiky v mikroregiónoch Skalicka a Strážnicka

Očakávané výstupy:

- novo zdriadené a zrekonštruované kúpaliská
- novo vybudované a zrekonštruované zariadenia umožňujúce rekreáciu pri vode
- kvalitné vodné plochy s doplnkovými službami cestovného ruchu
- koncepčné a marketingové materiály zamerané na možnosti vodnej turistiky na území mikroregiónov Skalicko a Strážnicko

Príjemcovia podpory:

majitelia a správcovia vodných tokov a vodných plôch, podnikateľské subjekty, mestá a obce ležiace na vodných tokoch

Garant:

mikroregióny Skalicko a Strážnicko

Spôsob financovania:

Trnavský kraj, obce Mikroregiónu Skalicka, Jihomoravský kraj, obce Mikroregiónu Strážnicka, OP cezhraničná spolupráca 2017-2013 ČR-SR

Cieľové skupiny:

návštevníci mikroregiónov a miestny obyvatelia

7.2.4 Opatrenie 1.2.2 Infraštruktúra pre vinársku turistiku

Dlhoročná tradícia vinárstva v oboch mikroregiónoch predstavuje významný potenciál cestovného ruchu modelového územia. Vybavenosť na území mikroregiónov nie je na dostatočnej úrovni, cieľom formulovaného opatrenia je podpora hlavne rekonštrukcie zariadení tohoto typu. Avšak za predpokladu zvýšenej ochrany životného prostredia a zachovania krajinného rázu regiónu.

Ciele opatrenia:

- zvýšenie atraktivity územia mikroregiónov pre návštevníkov
- zlepšenie stavu a kvality trás a infraštruktúry vinárskej turistiky
- zozšírenie a skvalitnenie doprovodnej infraštruktúry pre vinársku turistiku

Aktivity opatrenia:

- výstavba a rekonštrukcia infraštruktúry súvisiacej s vinárskou turistikou
- výstavba a rekonštrukcia infraštruktúrnych zariadení umožňujúcich realizovanie vinárskej turistiky
- podpora spracovania koncepčných a marketingových štúdií, zaoberajúcich sa problematikou možnosti vinárskej turistiky v mikroregiónoch Skalicka a Strážnicka

Očakávané výstupy:

- novo zriadené a zrekonštruované vinárske trasy
- novo vybudované a zrekonštruované doprovodné zariadenia umožňujúce realizáciu vinárskej turistiky
- kvalitné vinárske trasy s doplnkovými službami cestovného ruchu

- koncepčné a marketingové materiály zamerané na možnosti vinárskej turistiky na území mikroregiónov Skalicko a Strážnicko

Prijemcovia podpory:

majitelia vinárskych pivníc, podnikateľské subjekty

Garant:

mikroregióny Skalicko a Strážnicko

Spôsob financovania:

Trnavský kraj, obce Mikroregiónu Skalicka, Jihomoravský kraj, obce Mikroregiónu Strážnicka, OP cezhraničná spolupráca 2017-2013 ČR-SR

Cieľové skupiny:**7.2.5 Opatrenie 1.2.3 Voľnočasová športová infraštruktúra využiteľná pre cestovný ruch**

Vybavenosť športovou infraštruktúrou zvyšuje turistický potenciál daného územia a je významným faktorom pre rozvoj širšieho spektra možných športových voľnočasových aktivít v oblasti cestovného ruchu. Patria sem najmä ihriská, kryté tenisové a squashové kurty, skate parky, lezecké steny, golfové ihriská a ihriská pre minigolf. Golfová turistika patrí k moderným formám cestovného ruchu prinášajúca destináciám vysoké výnosy. Územie mikroregiónov disponuje dvomi golfovými ihriskami odlišnej kategórie a rozsahu. Žiadúce je tento stav zvýšiť a to s odpovedajúcou doprovodnou infraštruktúrou umožňujúcou ucelenú regionálnu ponuku. Z analýzy vyplýva, že vybavenosť na území mikroregiónov nie je na dostatočnej úrovni, cieľom formulovaného opatrenia je podpora rekonštrukcie a výstavby potrebných zariadení tohoto typu. Avšak za predpokladu zvýšenej ochrany životného prostredia a zachovania krajinného rázu regiónu.

Ciele opatrenia:

- zvýšiť atraktivitu územia pre potenciálnych návštevníkov
- rozšíriť a skvalitniť infraštruktúru pre rozvoj športového turizmu
- zvýšiť konkurencieschopnosť územia mikroregiónov s územiami s podobnou ponukou

- využiť potenciál športovej turistiky pre rozvoj cestovného ruchu
- zlepšiť príležitosť miestneho obyvateľstva pre aktívny využitie voľného času

Aktivity opatrenia:

- výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry s možnosťou účelného využitia pre cestovný ruch
- podpora spracovania regionálnych koncepčných a marketingových štúdií, zaoberajúcich sa problematikou ločných športových zariadení

Očakávané výstupy:

- novo vybudované a zrekonštruované zariadenia športovej infraštruktúry
- koncepčné a marketingové štúdie, zaoberajúce sa problematikou lokalizácie nových športových zariadení

Príjemcovia podpory:

majitelia a prevádzkovatelia športových zariadení

Garant:

mikroregióny Skalicko a Strážnicko

Spôsob financovania:

majitelia, prevádzkovatelia zariadení, mikroregióny Skalicko a Strážnicko, mestá, obce a nimi zriaďované organizácie

Cieľové skupiny:

návštevníci mikroregiónov a miestny obyvatelia

7.2.6 Opatrenie 1.3 - Vytváranie kvalitného prostredia pre kultúrny a poznávací cestovný ruch

Poznávacía turistika patrí medzi tradičné formy cestovného ruchu. Rozvoj poznávacieho cestovného ruchu zabezpečujú kultúrno-historické, architektonické, technické a prírodné pamiatky. Cieľom formulovaného opatrenia je trvalá starostlivosť o prírodné atraktivity, kultúrno-historické pamiatky a skvalitnenie verejných priestranstiev a výstavba objektov, ktoré by mohli prispieť k rozvoju poznávacieho cestovného ruchu. Rozsah a spôsob úprav

pamiatok pre využitie cestovného ruchu musí abyť v súlade s ochranou prírodných a kultúrnych hodnot daného územia za účasti orgánov zaoberajúcich sa ochrany prírody a krajiny.

Ciele opatrenia:

- zlepšiť stav pamiatkovo chránených objektov a prírodných atraktivít pre využitie v cestovnom ruchu
- zvýšiť konkurencieschopnosť územia mikroregiónov Skalicka a Strážnicka s územiaми s podobnou ponukou

Aktivity opatrenia:

- rekonštrukcie a trvalá starostlivosť o technický stav objektov využívaných pre poznávací cestovný ruch
- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia infraštruktúry objektov poznávacej turistiky (vstupné obslužné priestory, parkoviská, prístupové komunikácie, informačné tabule)
- zlepšovanie vzhľadu verejných priestranstiev

Očakávané výstupy:

- zrekonštruované kultúrno-historické a technické atraktivity s návaznou infraštruktúrou využívanými v cestovnom ruchu
- novo vybudované objekty so súvisiacou doprovodnou infraštruktúrou, umožňujúce návštevníkom zoznámenie so špecifikami mikroregiónov Sklaicka a Strážnicka
- zlepšenie stavu prírodných atraktivít a ich sprístupenie širokej verejnosti
- upravené a zkonštruované verejné priestranstvá

Príjemcovia podpory:

majitelia, prevádzkovatelia technických, prírodných a hitorických pamiatok, mikroregióny Skalicko a Strážnicko, mestá, obce a nimi zriaďované organizácie, OP cezhraničná spolupráca 2017-2013 ČR-SR

Garant:

Mikroregión Skalicko a Strážnicko

Spôsob financovania:

Trnavský kraj, obce Mikroregiónu Skalicka, Jihomoravský kraj, obce Mikroregiónu Strážnicka, OP cezhraničná spolupráca 2017-2013 ČR-SR

Ciel'ové skupiny:

návštevníci mikroregiónov a miestny obyvatelia

7.2.7 Opatrenie 1.4 – Využitie kultúrnych akcií, regionálnych tradícií a miestnych výrobkov pre podporu cestovného ruchu

Podpora turistiky zameranej na poznávanie regionálnych špecifík a atraktivít kultúrneho charakteru prispieva k podpore rozvíjania a zachovaniu tradícií. Pričom práve tento druh atraktivity môže byť využitý domácou, ale aj zahraničnou klientelou.

Ciele opatrenia:

- zlepšiť stav pamiatkovo chránených objektov a prírodných atraktivít pre využitie v cestovnom ruchu
- zvýšiť konkurencieschopnosť územia mikroregiónov Skalicka a Strážnicka s územiaми s podobnou ponukou

Aktivity opatrenia:

- organizovanie a podpora pravidelných kultúrnych, folklórnych, spoločenských akcií a festivalov mikroregiónov Skalicka a Strážnicka
- spoločná koordinácia akcií, podpora ich vzájomného prepojenia, propagácie a mediálnej prezentácie
- podpora činnosti subjektov organizujúcich akcie, podpora regionálnych súťaží o najatraktívnejšie akcie a zaistenie ich finančnej podpory
- podpora obnovených starých historických tradícií, remesiel a akcií
- vytvorenie spoločných typických miestnych výrobkov a podpora ich zavedenia na trh

Očakávané výstupy:

- kultúrne akcie a mediálne kampane pre využitie v cestovnom ruchu
- vytvorenie spoločného systému podpory typických výrobkov mikroregiónov Skalicka a Strážnicka
- vytvorenie spoločného celoročného kalendára kultúrnych a spoločenských akcií mikroregiónov Skalicka a Strážnicka

Príjemcovia podpory:

mikroregióny Skalicko a Strážnicko, mestá, obce a nimi zriaďované organizácie

Garant:

mikroregióny Skalicko a Strážnicko

Spôsob financovania:

Trnavský kraj, obce Mikroregiónu Skalicka, Jihomoravský kraj, obce Mikroregiónu Strážnicka, OP cezhraničná spolupráca 2017-2013 ČR-SR

Cieľové skupiny:

návštevníci mikroregiónov a miestny obyvatelia

7.3 Strategický cieľ 2- Posilňovanie momentálnej ponuky produktov cestovného ruchu a jej rozširovanie zamerat' na zážitkovú turistiku a vyváženie sezónnych a minosezónnych aktivít

7.3.1 Opatrenie 2.1 - Tvorba špecifických produktov cestovného ruchu spoločných pre oba mikroregióny Skalicko a Strážnicko

Územie mikroregiónov Skalicka a Strážnicka sa môže presadiť ponukou kvalitných, regionálnych turistických produktov, tak aby bol využitý potenciál letného aj zimného aktívneho turizmu. Tieto produkty musia byť zamerané na využitie tak ako domácej, ale aj zahraničnej klientely.

Ciele opatrenia:

- umožniť celoročnú návštevnosť obidvoch mikroregiónov

- predĺžiť dĺžku pobytu návštevníkov
- využívanie menej turisticky navštevovaných lokalít

Aktivity opatrenia:

- vytvorenie spoločných produktov postavených na využití (kultúrneho potenciálu mikroregiónov, tradičných kultúrnych a športových akcií, regionálnej gastronómie a športovej infraštruktúry)
- spolupráca na produktoch v rámci cezhraničnej spolupráce mikroregiónov Skalicka a Strážnicka
- rozvoj a podpora spolupráca s domácimi a zahraničnými cestocnými kancelármi
- tvorba systému turistických pasov a zľavových kariet
- tvorba a distribúcia spoločných propagačných materiálov
- mediálna prezentácia špecifických produktov typických pre oba mikroregióny

Očakávané výstupy:

- vytvorenie špecifických turistických produktov
- vytvorenie spoločného celoročného kalendára kultúrnych a spoločenských akcií mikroregiónov Skalicka a Strážnicka

Príjemcovia podpory:

podnikateľské subjekty, cestovné a turistické kancelárie, obidva mikroregióny, mestá, obce a nimi zriaďované organizácie

Garant:

mikroregióny Skalicko a Strážnicko

Spôsob financovania:

Trnavský kraj, obce Mikroregiónu Skalicka, Jihomoravský kraj, obce Mikroregiónu Strážnicka, OP cezhraničná spolupráca 2017-2013 ČR-SR

Ciel'ové skupiny:

návštevníci mikroregiónov a miestny obyvatelia

7.4 Strategický cieľ 3- Profesionalizácia riadenia spoločného cestovného ruchu mikroregiónov Skalicka a Strážnicka prostredníctvom subjektov zaisťujúcich spoločný marketing, koordináciu a zastrešenie spoločného informačného systému

Verejná správa, ale aj podnikateľské subjekty vnímajú cestovný ruch ako významný faktor ekonomického rozvoja regiónu. Veľkou slabinou je jej organizácia a riadenie. Okrem fungujúcich vzťahov verejného sektora oboch mikroregiónov je potrebné zintenzívniť aj spoluprácu podnikateľských subjektov a orientovať sa spoločne na organizáciu informačných a servisných služieb pre turistický región mikroregiónov Skalicka a Strážnicka a na spoločnú podporu svojich turistických produktov cestovného ruchu.

7.4.1 Opatrenie 3.1 - Skvalitnenie informácií pre prípravu a realizáciu spoločných produktov cestovného ruchu

Pre rozhodovanie a prípravu turistickej ponuky je žiadúce sledovať vývoj dopytu po druhoch a formách cestovného ruchu a konfrontovať výsledky s údajmi o návštevnosti daného územia. Štruktúru návštevníkov a ich postoje k cestovnému ruchu je nutné sledovať pomocou marketingových výzkumov.

Ciele opatrenia:

- efektívnejšie využívanie potenciálu cestovného ruchu v mikroregiónoch Strážnicko a Skalicko
- skvalitniť informačný servis pre návštevníkov
- vybudovať jednotný spoločný informačný, monitorovací a rezervačný servis
- skvalitneniť turistický navigačný systém

Aktivity opatrenia:

- koordinácia činností subjektov v cestovnom ruchu na území oboch mikroregiónov
- zber, spracovanie a vyhodnocovanie dát a informácií z oblasti cestovného ruchu v mikroregiónoch
- rozvoj spoločnej spolupráce s cestovnými kancelárkami

- realizácia spoločných aktivít a projektov medzi mikroregiónmi Skalicka a Strážnicka
- vytváranie a rozvoj informačných systémov cestovného ruchu
- vznik a rozširovanie miest s verejne prístupným internetom pre turistov a návštevníkov mikroregiónov

Očakávané výstupy:

- skvalitnenie internetovej prezentácie turistického regiónu
- vytvorenie jednotného spoločného turistického informačného, rezervačného a monitorovacieho systému
- skvalitnenie turistického navigačného a orientačného systému

Príjemcovia podpory:

podnikateľské subjekty, cestovné a turistické kancelárie, obidva mikroregióny, mestá, obce a nimi zriaďované organizácie

Garant:

mikroregióny Skalicko a Strážnicko

Spôsob financovania:

Trnavský kraj, obce Mikroregiónu Skalicka, Jihomoravský kraj, obce Mikroregiónu Strážnicka, OP cezhraničná spolupráca 2017-2013 ČR-SR

Cieľové skupiny:

návštevníci mikroregiónov a miestny obyvatelia

7.4.2 Opatrenie 3.2 - Spoločná propagácia turistickej ponuky na cezhraničnej úrovni mikroregiónov Skalicka a Strážnicka

Návštevnosť mikroregiónov ovplyvňuje turistický potenciál a závisí tiež na rozsahu a kvalite poskytovaných služieb a najmä na vhodnej a kvalitnej propagácii. Toho sa dá dosiahnuť pomocou spoločnej koordinačnej činnosti všetkých subjektov cestovného ruchu. Regionálne produkty musia byť systematicky, kvalitne, účelovo a vo vhodnej forme propa-

gované, tak aby sa zvýšila propagácia turistickej ponuky na regionálnom, národnom, ale aj na medzinárodnom trhu a tým zaujala potenciálneho návštevníka.

Ciele opatrenia:

- spoločná propagácia mikroregiónov Skalicka a Strážnicka ako atraktívnej turistickej destinácie
- zvýšenie dĺžky pobytu turistov

Aktivity opatrenia:

- ciele formy propagácie a zameranie sa na vybrané zdrojové trhy, vybrané druhy cestovného ruchu, vybrané cieľové skupiny návštevníkov a turistov

Očakávané výstupy:

- vytvorenie spoločného marketingového plánu propagácie a prezentácie na základe stanovených hlavných cieľových skupín návštevníkov a ich implementácia na trhoch cestovného ruchu
- realizácia cieľových propagačných a informačných spoločných a informačných kampaní, vrátane špecializovaných workshopov pre domácich a zahraničných novinárov a cestovných kancelárií

Príjemcovia podpory:

podnikateľské subjekty, cestovné a turistické kancelárie, obidva mikroregióny, mestá, obce a nimi zriaďované organizácie

Garant:

mikroregióny Skalicko a Strážnicko

Spôsob financovania:

Trnavský kraj, obce Mikroregiónu Skalicka, Jihomoravský kraj, obce Mikroregiónu Strážnicka, OP cezhraničná spolupráca 2017-2013 ČR-SR

Cieľové skupiny:

návštevníci mikroregiónov a miestny obyvatelia

7.5 Strategický cieľ 4 - Podpora, rozvoj a upevňovanie miestnych, regionálnych a hlavne cezhraničných partnerstiev a sietí cestovného ruchu

Fungujúce partnerstvo a spolupráca podnikateľského a verejného sektora a iných organizácií podieľajúcich sa na tvorbe produktov cestovného ruchu je jedným z predpokladov rozvoja cestovného ruchu v regióne. Prehlbovanie spolupráce je nutné hlavne pri príprave a realizácii rozvojových zámerov za účelom dosiahnutia napredovania rozvoju cestovného ruchu a tým zvýšenie konkurencieschopnosti na trhu.

7.5.1 Opatrenie 4.1 - Funkčné a efektívne partnerstvo ako princíp rozvoja turistickej ponuky spoločných produktov v rámci mikroregiónov Skalicka a Strážnicka

Pri tvorení turistickej ponuky je nutné zapojenie všetkých najvýznamnejších aktérov cestovného ruchu v mikroregiónoch (podnikateľských subjektov, samospráv, turistických informačných centier, netiskových organizácií, kultúrnych organizácií). Je nutné nastavenie pravidiel vzájomnej a koncepcnej spolupráce založenej na partnerstvách pri plánovaní, organizácii, komunikácii a aj rozhodovacích procesoch.

Ciele opatrenia:

zlepšiť kvalitu a organizáciu miestnej, regionálnej a cezhraničnej spolupráce mikroregiónov Skalicka a Strážnicka na rozvoj turistickej ponuky produktov cestovného ruchu

Aktivity opatrenia:

- vytvorenie a aktualizovanie databázy všetkých kľúčových subjektov posobiacich v cestovnom ruchu mikroregiónov Skalicka a Strážnicka
- vytvorenie siete hlavných partnerov aktívne sa podieľajúcich na riadení a podpore aktivít cestovného ruchu

Očakávané výstupy:

- zlepšenie informovanosti všetkých aktérov cestovného ruchu a verejnosti o stave odvetvia cestovného ruchu
- vybudovaná a prepracovaná sieť spolupracujúcich aktérov

Příjemcovia podpory:

podnikateľské subjekty, cestovné a turistické kancelárie, obidva mikroregióny, mestá, obce a nimi zriaďované organizácie

Garant:

mikroregióny Skalicko a Strážnicko

Spôsob financovania:

Trnavský kraj, obce Mikroregiónu Skalicka, Jihomoravský kraj, obce Mikroregiónu Strážnicka, OP cezhraničná spolupráca 2017-2013 ČR-SR

Cieľové skupiny:

podnikateľské subjekty, obidva mikroregióny, mestá, obce a nimi zriaďované organizácie, návštevníci mikroregiónov a miestny obyvatelia

7.5.2 Opatrenie 4.2 - Skvalitňovanie služieb v zariadeniach cestovného ruchu

Neodeliteľnou súčasťou konkurencieschopnosti turistickej ponuky je kvalita a garancie poskytovaných služieb. S rozvojom informačných a komunikačných technológií a so zvyšujúcou sa kvalitou života sú na pracovníkov sektoru cestovného ruchu kladené čoraz vyššie požiadavky, jedná sa najmä o jazykovú vybavenosť, práca s informáciami a novými technológiami.

Ciele opatrenia:

- zvýšenie kvalifikácie ľudských zdrojov v sektore cestovného ruchu

Aktivity opatrenia:

- podpora vzdelávania a informovanosti pracovníkov v cestovnom ruchu
- realizácia pracovných stáží pracovníkov v cestovnom ruchu v domácich a zahraničných destináciách

Očakávané výstupy:

vzdelávacie kurzy, školiace kurzy, informačné semináre a jazykové vzdelávanie pre pracovníkov v oblasti cestovného ruchu

Příjemcovia podpory:

podnikateľské subjekty, cestovné a turistické kancelárie, obidva mikroregióny, mestá, obce a nimi zriaďované organizácie

Garant:

mikroregióny Skalicko a Strážnicko

Spôsob financovania:

Trnavský kraj, obce Mikroregiónu Skalicka, Jihomoravský kraj, obce Mikroregiónu Strážnicka, OP Cezhraničná spolupráca 2017-2013 ČR-SR

Cieľové skupiny:

podnikateľské subjekty, obidva mikroregióny, mestá, obce a nimi zriaďované organizácie, návštevníci mikroregiónov a miestny obyvatelia

8 KATALÓG PROJEKTOV

8.1 Projekt č.1: Interaktívne tabule v mikroregiónoch Skalicka a Strážnicka

Projekt je navrhnutý z dôvodu slabej informovanosti a propagácii produktov cestovného ruchu a ponúkaných službách nielen v mieste, kde sa práve návštevník nachádza, ale aj prakticky neexistujúcej ponuke informácií o atraktivitách a službách susediacich obcí, miest či regiónov.

Tab. 8 Projekt č.1 Interaktívne tabule v mikroregiónoch Skalicka a Strážnicka

Činnosť	Zvýšenie informovanosti a propagácii produktov cestovného ruchu a ponúkaných službách v rámci mikroregiónov Skalicka a Strážnicka
Žiadateľ projektu	Mikroregióny Skalicko a Strážnicko
Umiestnenie projektu	Všetky obce mikroregiónov Skalicka a Strážnicka
Časová náročnosť	24 mesiacov
Náklady	70 000 €
Financovanie	kombinované: obce mikroregiónov Skalicka a Strážnicka, OP Cezhraničná spolupráca ČR-SR

Cieľ projektu

Cieľom projektu je ponúknuť širokej škály informácií pre návštevníkov, ale aj pre domácich obyvateľov o prírodných atraktivitách, histórii, kultúrnych a športových akciách, infraštruktúre (ubytovacie a stravovacie zariadenia) a doprovodnej infraštruktúre cestovného ruchu (športovo-rekreačné zariadenia), ale taktiež informácie o trasách cykloturistiky, pešej turistiky a s ňou spojená doprovodná infraštruktúra (zariadenia poskytujúce služby – opravovne bicyklov atď.). Informácie budú poskytované nielen o meste, alebo obci, kde sa in-

teraktívna nachádza, ale ponúkanie informácií bude aj o susediacich obciach, alebo mestách v rámci mikroregiónu Skalicka, a aj obciach či mestách spriateleneho mikroregiónu Strážnicka. Interaktívne tabule budú situované prioritne pri každom turistickom centre v rámci mikroregiónov Skalicka a Strážnicka a tak dostupné pre širokú verejnosť.

Zámer

Zámerom projektu je zvýšenie informovanosti o atraktivitách a poskytovaných službách, či akciách, zlepšenie spoločnej propagácie a tým zvýšenie atraktívnosti celého územia mikroregiónov Skalicka a Strážnicka.

Prínos pre mikroregióny Skalicko a Strážnicko

Presadenie projektu pozitívne ovplyvní príťažlivosť mikroregiónov, zvýši konkurencieschopnosť voči regiónom s podobnou ponukou produktov cestovného ruchu, a taktiež predĺži dobu pobytu návštevníkov na území mikroregiónov, ktorí môžu tak využiť ďalšie produkty cestovného ruchu a služby poskytované mikroregiónmi.

Náklady a financovanie

1 interaktívna tabuľa = 2 000 €

30 obcí = 60 000 €

Ročný upgrade software = 5 000 €

Predpokladané náklady činia celkom 65 000 €

Mikroregióny Skalicko a Strážnicko, OP Cezhraničná spolupráca 2007-2013 SR-ČR, Trnavský kraj, Juhomoravský kraj

8.2 Projekt č.2: Spoločný kalendár kultúrnych, športových a spoločenských akcií mikroregiónov Skalicka a Strážnicka

Projekt je navrhnutý za účelom využitia potenciálu cestovného ruchu a tým zvýšenie návštevnosti nielen v sezónnom období, ale najmä v mimosezónnom období.

Tab. 9 Projekt č. 2 Spoločný kalendár kultúrnych, športových a spoločenských akcií mikroregiónov Skalicka a Strážnicka

Činnosť	Vytvorenie spoločného kalendára kultúrnych, športových a spoločenských akcií za účelom zvýšenia návštevnosti v mimosezónnom období.
Žiadateľ projektu	Mikroregióny Skalicka a Strážnicka
Umiestnenie projektu	všetky obce mikroregiónov Skalicka a Strážnicka, TIC, TIK
Časová náročnosť	6 mesiacov
Náklady	1 000 €
Financovanie	kombinované: obce mikroregiónov Skalicka a Strážnicka, OP Cezhraničná spolupráca ČR-SR

Ciel' projektu

Vytvorenie spoločného kalendára kultúrnych, spoločenských a športových akcií na území mikroregiónov Skalicka a Strážnicka za účelom zvýšenia návštevnosti v mimosezónnom období.

Zámer

Zámerom projektu je zvýšenie návštevnosti kultúrnych, spoločenských a športových akcií na modelovom území prioritne v mimo sezónom období a tým zvýšenie informovanosti o akciách okolitých miest a obcí pre návštevníkov a domácich obyvateľov

Prínos pre mikroregióny Skalicko a Strážnicko

Zvýšenie návštevnosti najmä v mimosezónnom, ale aj v sezónnom období, zvýšenie informovanosti o kultúrnych, spoločenských a športových akciách na modelovom území, ktorá predĺži dobu pobytu návštevníkov na území mikroregiónov, ktorí môžu tak využiť ďalšie produkty cestovného ruchu a služby poskytované mikroregiónmi

Náklady a financovanie

1 000 €

Mikroregióny Skalicko a Strážnicko, Turistická informačné centrum Strážnica, Regionálna rozvojová agentúra Skalica, OP Cezhraničná spolupráca 2007-2013 SR-ČR

8.3 Projekt č.3: Turistické využitie potenciálu vinárstva mikroregiónov Skalicka a Strážnicka

Projekt je navrhnutý na zatraktívnenie cezhraničného regiónu a využitie veľkého potenciálu vo vinárstve a tým zvýšenie návštevnosti regiónu.

Tab. 10 Projekt č. 3 Turistické využitie potenciálu vinárstva mikroregiónov Skalicka a Strážnicka

Činnosť	Vybudovanie vinárskej turistickej trasy za účelom zvýšenia atraktivity územia mikroregiónov Skalicka a Strážnicka
Žiadateľ projektu	Mikroregióny Skalicka a Strážnicka
Umiestnenie projektu	územie mikroregiónov Skalicka a Strážnicka – Skalica, Vrádište, Holíč, Hodonín, Sudoměřice a Petrov)
Časová náročnosť	24 mesiacov
Náklady	10 000 €
Financovanie	kombinované: obce mikroregiónov Skalicka a Strážnicka, OP Cezhraničná spolupráca ČR-SR

Ciel' projektu

Vytvorenie vinárskej turistickej trasy a s tým spojená doprovodná infraštruktúra. Vinárska cesta bude začínať v Skalici, odkiaľ bude pokračovať cez Vrádišće a Holíč, odkiaľ prejde na českú stranu hranice do Hodonína a bude pokračovať do Sudoměříc a zakončenie bude v Petrove (Plže). Doprava medzi mestami a obcami bude zabezpečená organizátormi vo forme mikrobusev za symbolické 1 €.

Zámer

Zámerom projektu je vybudovanie vinárskej turistickej trasy a tým zvýšenie návštevnosti a atraktívnosti územia mikroregiónov Skalicka a Strážnicka spojenou s doprovodnou infraštruktúrou a spoločnej propagácie.

Prínos pre mikroregióny Skalicko a Strážnicko

Presadenie projektu pozitívne ovplyvní príťažlivosť mikroregiónov, zvýši konkurencieschopnosť voči regiónom s podobnou ponukou produktov cestovného ruchu, a taktiež predĺži dobu pobytu návštevníkov na území mikroregiónov, ktorí môžu tak využiť ďalšie produkty cestovného ruchu a služby poskytované mikroregiónmi.

Náklady a financovanie

Okres Hodonín a okres Skalica, cca 10 000 €

ZÁVER

Cestovný ruch mikroregiónov Skalicka a Strážnicka má významné predpoklady cestovného ruchu skryté jednak v podobných prírodných podmienkach, ale hlavne v historicko-kultúrnom fonde, v miestnom folklóre, ale i v tradícii miestneho vinnárstva a rozvíjajúcej sa cykloturistiky či pešej turistiky. Blízkosť záujmových oblastí a lokalizačné predpoklady napomáhajú vytvárať spoločné produkty cestovného ruchu a tak špecifickú imidž územia. Na záujmovom území mikroregiónov sa dajú na základe realizovaných rozhovorov formulovať závery či hypotézy. Činnosť aktérov cestovného ruchu v zastúpení obcami oboch mikroregiónov vo veľkej miere označuje významný sieťový charakter cezhraničnej spolupráce a to vo forme spoločných projektov zameraných na zatraktívnenie oblastí, zachovanie krajinného rázu a ochrany životného prostredia. Nízky význam je prikladaný spoločnému cezhraničnému marketingu, tvorbe spoločných propagačných balíčkov a neexistujúcemu spoločnému vystupovaniu na veľtrhoch a kongresoch. Je nutné spomenúť slabo sa rozvíjajúcu spoluprácu obcí v rámci mikroregiónu Skalicko a vznik mikroregiónu Partnerstvo pre Horné Záhorie, ktorý by mohol v budúcnosti zabezpečiť ďalší rozvoj regiónu. Narozdiel od mikroregiónu Strážnicko, kde obce vystupujú na veľtrhoch a kongresoch pod spoločným logom. Pre rozvoj cestovného ruchu obidvoch mikroregiónov je pritom vysoko žiadúce využiť všetky predpoklady cestovného ruchu spoločne a to v súlade s myšlienkou diverzifikácie produktu cestovného ruchu a spolupráce všetkých aktérov cestovného ruchu v rámci sietí.

Aktivity napomáhajúce k pevnejšiemu budovaniu spoločných cezhraničných sietí a väzieb, viazanými na konkrétne špecifické a regionálne ciele:

- podpora rozvoja sietí verejnosprávnych aktérov, ktorí sa budú zaoberať individuálnymi tématickými aktivitami v podporovaných oblastiach
- investície do cezhraničnej infraštruktúry turizmu
- podpora vytvárania spoločných produktov kultúry, turizmu a tradičných remesiel
- tvorba užitočného digitálneho obsahu v českom a slovenskom jazyku a zavádzanie cezhraničných e-služieb
- podpora malých projektov (mikroprojektov) s cezhraničným charakterom

Sú to práve malé projekty, ktoré majú najaväčší ohlas a aj prínosom pri získavaní nových znalostí a skúseností z realizácie spoločného projektu regiónu.

Je nevyhnutné zlepšiť dostupnosť existujúcich turistických stredísk, turisticky atraktívnych oblastí a zariadení na nadriadenú a vyššiu dopravnú sieť. Cestou zlepšenia atraktivity oblastí s prírodným a kultúrnym dedičstvom regiónu je tiež podpora netradičných foriem dopravy, posilnenie lokálnych a regionálnych vodných sietí a iných doplnkových zariadení. Pre zefektívnenie riadenia a managementu je nutná orientácia na inteligentné dopravné systémy podporujúce integrovanú verejnú dopravu na lokálnej a mikroregionálnej úrovni. V oblasti sa dá využiť potenciál turizmu pre podporu malého a stredného podnikania na úrovni mikroregiónov a tak zlepšiť kvalitu turistickej infraštruktúry a podporovaním účinnou propagáciou. Súčasne je potreba cieleného školenia a rekvalifikácie obyvateľstva orientujúceho sa na poskytovanie služieb v turizme. Netreba však zabúdať na elimináciu rozvoja cestovného ruchu na úkor ochrany životného prostredia.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY

- [1] Foretová, Věra. a Miroslav Foret, 2001. *Jak rozvíjet místní cestovní ruch*. 1. vyd. Praha: Grada. 180 s. ISBN 80-247-0207-X
- [2] Hesková, Marie. 2011. *Cestovní ruch: pro vyšší odborné školy a vysoké školy*. 2., upr. vyd. Praha: Fortuna. 216 s. ISBN:978-80-7373-107-6
- [3] Hrala, Václav. 2005. *Geografie cestovního ruchu*. 4., upr. vyd. [i.e. 5. vyd.]. Praha: Idea servis. 173 s. ISBN:80-85970-43-0
- [4] Jakubíková, Dagmar. 2008. *Strategický marketing*. 1. vyd. Praha: Grada. 269 s. ISBN:978-80-247-2690-8
- [5] Kopšo, Eugen, Štefan. Baxa a Marián Gúčík. 1979. *Ekonomika cestovného ruchu*. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 237 s.
- [6] Medlika, S. 1996. *Dictionary of Travel, Tourism and Hospitality*, Butterworth Heinemann. Veľká Británia. 317 s. ISBN 0750628642.
- [7] Pásková, Martina. 2008. *Udržitelnost rozvoje cestovního ruchu*. 1.vyd. Hradec Králové : Gaudeamus. 2008. ISBN 978-80-7041-658-7
- [8] Pásková, Martina. 2009. *Udržitelnost rozvoje cestovního ruchu*. Vyd. 2. Hradec Králové: Gaudeamus. 298 s. ISBN:978-80-7435-006-1
- [9] Ryglová, Kateřina. 2009. *Cestovní ruch: soubor studijních materiálů*. Vyd. 3., rozš. Ostrava: Key Publishing. 187 s. ISBN:978-80-7418-028-6
- [10] Toušek, Václav, Josef Kunc a Jiří Vystoupil, J. 2008. *Ekonomická a sociální geografie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-114-4
- [11] Zelenka, Jozef a Martina Pásková. 2012. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde Praha. 768 s. ISBN:978-80-7201-880-2
- [12] Regionálna rozvojová agentúra Skalica. 2010. *Informačná databáza o území okres Skalica*. Skalica: Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SROV. 43 s.

- [13] Vitáková, Marie. 2007. *Využití kulturních a přírodních památek pro cestovní ruch*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. 72 s.
- [14] Jetmar, Marek. 2007. *Meziregionální a přeshraniční spolupráce v cestovním ruchu*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. 105 s.
- [15] MPRaRV SR a MMR ČR. 2006. *Operační program Cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2007-2013*. 73 s.
- [16] Hrdoušek, Vít. 2007. *Strategický plán MAS Strážnicko*. Juhomoravský kraj. 57 s.

INTERNETOVÉ ZDROJE

- [17] Český statistický úřad: Cestovní ruch [online]. [cit. 2013-2-5]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/cestovni_ruch>
- [18] Český statistický úřad: Cestovní ruch [online]. [cit. 2013-2-5]. Dostupné z WWW: <<http://vdb.czso.cz/vdbvo/>>
- [19] Slovenský štatistický úrad: RegDat [online]. [cit. 2013-2-5]. Dostupné z WWW: <<http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/index.htm>>
- [19] Slovenský štatistický úrad: RegDat [online]. [cit. 2013-2-5]. Dostupné z WWW: <<http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=4>>

ZOZNAM POUŽITÝCH SYMBOLOV A SKRATIEK

ČR	Česká republika
EU	Európska únia
MAS	Miestna akčná skupina
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
OP	Operačný program
RRASI	Regionálna rozvojová agentúra
TIC	Turistické informačné centrum
TIK	Turistická informačná kancelária
WTO	World Tourism Organisation – Svetová Turistická organizácia.

ZOZNAM GRAFOV

Graf 1 Vývoj počtu obyvateľov mikroregiónu Strážnicko (autor, 2013).....	32
Graf 2 Počet lôžok a izieb v okrese Hodonín (ČSÚ, 2013).....	38
Graf 3 Vývoj počtu obyvateľov v okrese Skalica k 31.12 (autor, 2013)	40
Graf 4 Počet ubytovacích zariadení v okrese Skalica (Slovenský štatistický úrad SR, 2013).....	47
Graf 5 Vývoj počtu hotelov a reštaurácií v okrese Skalica (Slovenský štatistický úrad SR, 2013).....	48

ZOZNAM TABULIEK

Tab. 1 Vývoj počtu obyvateľov v obciach mikroregiónu Strážnicko (ČSÚ, 2013).....	31
Tab. 2 Chránené územia v mikroregióne Strážnicko (autor, 2013).....	33
Tab. 3 Kultúrno-historické pamiatky mikroregiónu Strážnicko (mikroregión Strážnicko, 2013).....	35
Tab. 5 Vývoj počtu obyvateľov v okrese Skalica k 31.12 (Štatistický úrad SR, 2013).....	39
Tab. 6 Ekonomicky aktívne obyvateľstvo v okrese Skalica k 31.12.2009 (Štatistický úrad SR, 2013).....	41
Tab. 7 Prehľad chránených území v Mikroregióne Skalicko (Regionálna rozvojová agentúra Skalica, 2010)	43
Tab. 8 Historické pamiatky v mikroregióne Skalicko (Mesto Skalica, 2013).....	45
Tab. 9 Projekt č.1 Interaktívne tabule v mikroregiónoch Skalicka a Strážnicka	76
Tab. 10 Projekt č. 2 Spoločný kalendár kultúrnych, športových a spoločenských akcií mikroregiónov Skalicka a Strážnicka.....	78
Tab. 11 Projekt č. 3 Turistické využitie potenciálu vinárstva mikroregiónov Skalicka a Strážmicka	79

ZOZNAM PRÍLOH

PI Dotazníkové šetrenie – SR

PII Dotazníkové šetrenie – ČR

PRÍLOHA P I: DOTAZNÍKOVE ŠETRENIE - SR

I.

1. Na aký produkt cestovného ruchu sa zameriavate?
2. Pre koho je produkt určený?
 - a) pre miestnych občanov
 - b) turistov
3. Kto je podľa Vašeho názoru typickým návštevníkom? Odkiaľ pochádzajú turisti, ide aj o zahraničných turistov?
4. Aký spôsob propagácie využívate? A ktorý považujete za na najlepší?
 - a) internetové stránky
 - b) e-mail
 - c) veľtrhy
 - d) kongresy
 - e) iné

II.

1. Spolupracujete s ďalšími obcami ako aktérmi cestovného ruchu v rámci mikroregiónu? Vyjadrite sa prosím k existencii Vašej spolupráce v oblasti cestovného ruchu a ako dlho takáto spolupráca prebieha.
 - a) Brodské
 - b) Dubovce
 - c) Gbely
 - d) Holíč
 - e) Chropov
 - f) Kátov

- g) Kopčany
- h) Koválovec
- i) Letničie
- j) Lopašov
- k) Mokrý Háj
- l) Oreské
- m) Petrova Ves
- n) Popudinské Močidl'any
- o) Prietržka
- p) Radimov
- q) Radošovce
- r) Skalica
- s) Trnovec
- t) Unín
- u) Vrádište

2. Uved'te v ktorých konkrétnych oblastiach sa Vaša spolupráca s inými obcami týka? Vyjadrite sa prosím k oblastiam spolupráce. Ktorú oblasť považujete za najvýznamnejšiu?
- a) Spoločný marketing a propagácia (spoločné logo, prezentácia, lobbying)
 - b) Vytvorenie spoločnej ponuky produktov pre turistov (spoločné kultúrne, športové a iné akcie, spoločné blačky produktov pre turistov)
 - c) Spoločné zdieľanie informácií (o turistoch, aktéroch cestovného ruchu, novinkách v oblasti)
 - d) Finančnej spoluúčasti na projektoch

e) iné

3. Akým spôsobom prebieha komunikácia s inými aktérmi cestovného ruchu na mieste a v rámci mikroregiónu?
4. Aký prikladáte význam pre neformálne stretnutia s inými aktérmi cestovného ruchu v rámci mikroregiónu?
5. Považujete ďalšie obce ako aktérov cestovného ruchu v rámci mikroregiónu za priamych konkurentov v predaji svojich produktov?
6. V prípade, že áno, funguje tento konkurenčný vzťah ako motivačný prvok pre ďalšie Vaše aktivity?

III.

1. Aký prikladáte význam cezhraničnej spolupráci s Českou republikou ?
2. S ktorými obcami v rámci mikroregiónu najviac spolupracujete v rámci cezhraničnej spolupráce s Českou republikou?
 - a) Strážnice
 - b) Sudoměřice
 - c) Petrov
 - d) Radějov
 - e) Tvarožná Lhota
 - f) Kněždub
 - g) Žeraviny
 - h) Kozojídky
 - i) Hroznová Lhota
 - j) Tasov

3. Uvedte v ktorých konkrétnych oblastiach sa Vaša spolupráca s inými obcami týka? Vyjadrite sa prosím k oblastiam spolupráce. Ktorú oblasť považujete za najvýznamnejšiu?
 - a) Spoločný marketing a propagácia (spoločné logo, prezentácia, lobbying)
 - b) Vytvorenie spoločnej ponuky produktov pre turistov (spoločné kultúrne, športové a iné akcie, spoločné blačky produktov pre turistov)
 - c) Spoločné zdieľanie informácií (o turistoch, aktéroch cestovného ruchu, novinkách v oblasti)
 - d) Finančnej spoluúčasti na projektoch
 - e) iné
7. Akým spôsobom prebieha komunikácia s inými aktérmi cestovného ruchu na mieste a v rámci mikroregiónu?
 - a) formálne
 - b) neformálne
8. Aký prikladáte význam pre neformálne stretnutia s inými aktérmi cestovného ruchu v rámci mikroregiónu?
9. Považujete ďalšie obce ako aktérov cestovného ruchu v rámci mikroregiónu za priamych konkurentov v predaji svojich produktov?
10. V prípade, že áno, funguje tento konkurenčný vzťah ako motivačný provok pre ďalšie Vaše aktivity?
11. Aký spôsob spoločnej cezhraničnej propagácie využívate? A ktorý považujete za na najlepší?
 - a) internetové stránky
 - b) e-mail
 - c) veľtrhy
 - d) kongresy

e) televízia

f) rádio

g) iné

IV

1. Čo považujete za významné pre zlepšenie rozvoja cestovného ruchu v rámci obci a v mikroregióne?

a) dopravná infraštruktúra

b) skavitnenie životného prostredia (úprava vodných tokov a ploch, starostlivosť o parky)

c) reštaurovanie historických pamiatok

d) vzdelávanie a využívanie ľudského kapitálu (jazyková vybavenosť)

e) iné

PŘÍLOHA P II: DOTAZNÍKOVÉ ŠETRENIE - ČR

I.

1. Na aký produkt cestovného ruchu sa zameriavate?
2. Pre koho je produkt určený?
 - f) pre miestnych občanov
 - g) turistov
3. Kto je podľa Vašeho názoru typickým návštevníkom? Odkiaľ pochádzajú turisti, ide aj o zahraničných turistov?
4. Aký spôsob propagácie využívate? A ktorý považujete za na najlepší?
 - h) internetové stránky
 - i) e-mail
 - j) veľtrhy
 - k) kongresy
 - l) iné

II.

1. Spolupracujete s ďalšími obcami ako aktérmi cestovného ruchu v rámci mikroregiónu? Vyjadrite sa prosím k existencii Vašej spolupráce v oblasti cestovného ruchu a ako dlho takáto spolupráca prebieha.
 - a. Strážnice
 - b. Sudoměřice
 - c. Petrov
 - d. Radějov
 - e. Tvarožná Lhota
 - f. Kněždub

- g. Žeraviny
 - h. Kozojídky
 - i. Hroznová Lhota
 - j. Tasov
2. Uved'te v ktorých konkrétnych oblastiach sa Vaša spolupráca s inými obcami týka? Vyjadrite sa prosím k oblastiam spolupráce. Ktorú oblasť považujete za najvýznamnejšiu?
- a. Spoločný marketing a propagácia (spoločné logo, prezentácia, lobbying)
 - b. Vytvorenie spoločnej ponuky produktov pre turistov (spoločné kultúrne, športové a iné akcie, spoločné blaíčky produktov pre turistov)
 - c. Spoločné zdieľanie informácií (o turistoch, aktéroch cestovného ruchu, novinkách v oblasti)
 - d. Finančnej spoluúčasti na projektoch
 - e. iné
3. Akým spôsobom prebieha komunikácia s inými aktérmi cestovného ruchu na mieste a v rámci mikoregiónu?
4. Aký prikladáte význam pre neformálne stretnutia s inými aktérmi cestovného ruchu v rámci mikoregiónu?
5. Považujete ďalšie obce ako aktérov cestovného ruchu v rámci mikoregiónu za priamych konkurentov v predaji svojich produktov?
6. V prípade, že áno, funguje tento konkurenčný vzťah ako motivačný provok pre ďalšie Vaše aktivity?

III.

1. Aký prikladáte význam cezhraničnej spolupráci so Slovenskou republikou ?

2. S ktorými obcami najviac spolupracujete v rámci cezhraničnej spolupráce so Slovenskou republikou?

- a. Brodské
- b. Dubovce
- c. Gbely
- d. Holíč
- e. Chropov
- f. Kátov
- g. Kopčany
- h. Koválovec
- i. Letničie
- j. Lopašov
- k. Mokrý Háj
- l. Oreské
- m. Petrova Ves
- n. Popudinské Močidl'any
- o. Prietržka
- p. Radimov
- q. Radošovce
- r. Skalica
- s. Trnovec
- t. Unín
- u. Vrádište

3. Uved'te v ktorých konkrétnych oblastiach sa Vaša spolupráca s inými obcami týka? Vyjadrite sa prosím k oblastiam spolupráce. Ktorú oblasť považujete za najvýznamnejšiu?
 - a) Spoločný marketing a propagácia (spoločné logo, prezentácia, lobbying)
 - b) Vytvorenie spoločnej ponuky produktov pre turistov (spoločné kultúrne, športové a iné akcie, spoločné blačky produktov pre turistov)
 - c) Spoločné zdieľanie informácií (o turistoch, aktéroch cestovného ruchu, novinkách v oblasti)
 - d) Finančnej spoluúčasti na projektoch
 - e) iné
4. Akým spôsobom prebieha komunikácia s inými aktérmi cestovného ruchu na mieste a v rámci mikroregiónu?
 - a. formálne
 - b. neformálne
5. Aký prikladáte význam pre neformálne stretnutia s inými aktérmi cestovného ruchu v rámci mikroregiónu?
6. Považujete ďalšie obce ako aktérov cestovného ruchu v rámci mikroregiónu za priamych konkurentov v predaji svojich produktov?
7. V prípade, že áno, funguje tento konkurenčný vzťah ako motivačný provok pre ďalšie Vaše aktivity?
8. Aký spôsob spoločnej cezhraničnej propagácie využívate? A ktorý považujete za na najlepší?
 - a. internetové stránky
 - b. e-mail
 - c. veľtrhy
 - d. kongresy
 - e. televízia

f. rádio

g. iné

IV

1. Čo považujete za významné pre zlepšenie rozvoja cestovného ruchu v rámci obci a v mikroregióne?

a) dopravná infraštruktúra

b) skavitnenie životného prostredia (úprava vodných tokov a ploch, starostlivosť o parky)

c) reštaurovanie historických pamiatok

d) vzdelávanie a využívanie ľudského kapitálu (jazyková vybavenosť)

e) iné